

LOGAŠKE NOVICE

WWW.LOGATEC.SI - GLASILO OBČINE LOGATEC - LETNIK LII - JANUAR/FEBRUAR 2021 - ŠT. 1-2

**Kolikor cepiva -
toliko cepljenih**

**F. Godina:
Življenje,
stkano z lesom**

**Logaško gospodarstvo
v času pandemije**

**Tekaške proge v
belo-modrih barvah**

2020 – LETO, KI JE KLJUB KORONA VIRUSU PRINESLO MARSIKAJ DOBREGA

Prestopno leto 2020 je potekalo po običajnih tirnicah vse do 12. marca, dneva razglasitve epidemije. Na petek, trinajstega, je prisegla nova vlada, v soboto je odpadel Gregorjev sejem. Začelo se je zapiranje športnih objektov, kulturnih ustanov, gostiln, šol, cerkva. Ni bilo druženja ob praznikih, začeniši z velikonočnimi. Šolniki, šolarji in starši so spoznavali abecedo šolanja na daljavo, slednji tudi delo od doma. Prireditve so bile odpovedane, prestavljene ali preseljene na medmrežje - tudi praznik Občine Logatec, nekaj razstav Društva likovnikov Logatec, akcija Moja dežela, lepa in gostoljubna ...

Junija so nebo preletela letala v čast razglasitve konca epidemije. Prve. Začele so se počitnice, vlada nas je obdarovala z vavčerji. Dan državnosti je bil z manjšo udeležbo pri vodnjaku. Kresna nedelja je bila nekoliko drugačna. 10. pohod po Logatcu je bil dobro obiskan, tudi družinski dan kolesarjenja in pohod v spomin na umrle vojake osamosvojitvene vojne. Slovesnost ob obletnici ustanovitve Logaškega bataljona je bila v Žibršah. Izbor Športnika leta 2019 je bil predstavljen na jesen. Lani je bil dograjen tudi prizidek OŠ 8 talcev, nekaj cest, most čez Unico. Ureja se tunel, del Feldbana. Pokopališči v Dolnjem in Gornjem Logatcu sta razširjeni.

20. oktober: epidemija razglašena drugič. Zopet se je vse ustavilo. Čeprav nam je bilo večkrat povedano, da »bo naslednjih 14

dni ključnih!«, se epidemija ni umirjala. Nismo šli k polnočnici, na Štefanovo ni bilo blagoslova konj. Novo leto smo dočakali v domačih mehurčkih. K nam pa se je vrnila zima, napovedana že junija: »Pričakujemo več snega, bolj mrzlo bo, kot smo vajeni zadnja leta«.

Ob 50-letnici Logaških novic smo v občinski hiši postavili razstavo. Uredništvo ob tem obljublja, da bodo Logaške novice še naprej sledile vsemu, kar se v naši občini dogaja. Upamo, da bodo besede maske, razkužila, razdalja, karantena, lockdown, kmalu le spomin na leto 2020, besedna zveza »biti pozitiven« pa bo dobila prvotni pomen.

V vsaki številki je uvodni del namenjen našemu županu, ki je večkrat pohvalil vse, ki se borijo proti koronavirusu: zdravstveno osebje, občane, ki se odgovorno obnašajo, vse prostovoljce, tudi gasilce, »ki so univerzalni za vse – kot tavžentroža«.

»V letu 2021 želim osebne sreče, miru, smelih načrtov in predvsem – ostanite zdravi!«, je med drugim zapisal v novoletni čestitki.

Besedilo in foto: Brane Pevec

IZ OBČINSKE HIŠE

- Modernizacija cest v naselju Praprotno Brdo.....str. 5
 Izgradnja hodnika za pešce Martinj Hrib.....str. 5
 Postavitev nadomestne knjižnice Logatecstr. 6
 Kolikor cepiva – toliko cepljenih.....str. 8

AKTUALNO

- Mednarodno leto sadja in zelenjavestr. 9
 Virtualno miklavževanje v Hotedršicistr. 10

V SREDIŠČU

- F. Godina: Življenje, stikano z lesomstr. 11
 Pihalni orkester Logatec z optimizmom v leto 2021str. 13
 Razglednice in znamke Vojnega muzeja Logatec.....str. 16

MLADI

- Mladinski orkester POL.....str. 18

POSLOVNE STRANI

- Logaško gospodarstvo v času pandemijestr. 24

ŠPORT

- Tekaške proge v belo-modrih barvah.....str. 27
 Miklavčičeva pretekla dobrodelnih 100 km.....str.29

Spoštovane, spoštovani,

KULTURA je vse, kar ustvari človek ali skupina s svojo inteligenco, od najpreprostejših izdelkov, umetnosti, politike do iskanja najmanjšega delca atoma, bozona. Kultura je način življenja. S kulturo smo Slovenci postali nacija. »Komu narpred veselo zdravljico, bratje, čmo zapet! Bog našo nam deželo, Bog živi ves slovenski svet, brate vse, kar nas je sinov sloveče matere!«

Verzi Franceta Prešerna, napisani leta 1844, objavljeni 1848., nas tako kot takrat tudi danes spodbujajo k zedinjenju in svobodi. V današnjem razdvojenem svetu, polnem sovraštva in izkoriščanja človeka z izrabo demokracije, moramo vsi »trezni« stopiti v bran SVOBODI.

Zelo lepi verzi Roberta Goreta v pesmi Hočemo nazaj svobodo, druga in zadnja kitica : »Hočem vedeti resnico, hočem svojo pravico, hočem pregnati krivico, hočem življena iskrico, hočem nazaj svobodo, hočem narodu zvestobo.«

Vsak izmed nas je pomemben člen družbe. Z vzgojo doma, v družini, vrtcu, šoli bi moral vsak spoznati meje, do kod sme. Zelo pomembni so zgledi, predvsem vidnejših predstavnikov življenja. Nedavni izgredi v Ameriki z vdorom v parlament nam kažejo moč politike. Politika mora ljudi povezovati in ustvarjati pogoje za sobivanje različno mislečih. Tudi korona virus razdvaja ljudi, jim jemlje zaupanje. Časi so zelo težki, nepredvidljivi, ni spoštovanja do učiteljev, zdravnikov, policistov, duhovnikov, politikov itd. Vsi vse znamo in vemo, nihče ne spoštuje stroke. Začnimo se poslušati, pogovarjati in krepi svojo »dušo«, da bomo kos stiskam. Iz tega razloga so pomembni prazniki, kulturni domovi, galerije, gledališča, knjižnice, filmi, mediji.

V Logatcu se že dolgo pripravljamo na gradnjo novega Narodnega doma s knjižnico. Imamo veljavno gradbeno dovoljenje, pletemo niti za sofinanciranje. To moramo uresničiti, saj bomo samo s pomočjo kulture zblížali naše razdvojene ljudi, ki jih je rodila slovenska mati. Z visoko zavestjo kulture, resnično zgodovino, čutom do sočloveka lahko živimo v slogi z različnimi narodi, ki iščejo prostor, če vzamemo po Finžgarju: »Pod svobodnim soncem«.

Stopimo skupaj, gradimo skupno bodočnost, bodimo vljudni in tudi kritični. Vse to sta kultura in svoboda. Večkrat preberimo in razmišljajmo o naši himni in celi Prešernovi Zdravljici. Velik pomen ima četrta kitica : »Eдинost, sreča, sprava k nam naj nazaj se vrnejo; otrok, kar ima Slava, vsi naj si v roke sežejo, da oblast in z njo čast, ko pred, spet naša boste last!«

Ob kulturnem prazniku čestitam dobitnikoma občinskih priznanj, vam, spoštovani bralke in bralci, pa želim prešerno srce in veliko zdravja.

Župan Berto Menard

Logaške novice, glasilo Občine Logatec

ISSN 03509281

Logaške novice brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini

Izdajatelj: Občina Logatec,

Tržaška 50 A, 1370 Logatec

Odgovorna urednica:

Blanka Markovič Kocen

Uredniški odbor: Metka Bogataj, mag. Dejan Šraml, Marcel Štefančič, Branislav Pevec, predstavnik/predstavnica Občine Logatec za odnose z javnostmi

Grafično oblikovanje in tisk: Grafika Gracer, d.o.o.,

Grafični koncept: Nicolas Sautet

Datum izida: 1. 2. 2021

Naklada: 4.650 izvodov

Naslovnica: Člani TSK Logatec na tekaških progah Medvedje Brdo

Foto: Primož Godina

Logaške novice izhajajo enkrat mesečno. Roki izida in oddaje prispevkov so objavljeni na spletni strani občine Logatec. Prispevki naj ne bodo daljši od ene tipkane strani, pisava Times New Roman, pt 11. Pisma bralcev so lahko dolga največ eno tipkano stran, pisava Times New Roman, velikost pisave 11 pt. Prispevke s fotografijami pošljite na poštini ali elektronski naslov. Prispevki naj bodo kratki in jedrnat, pripišite ime in priimek avtorja prispevka in fotografije ter kdo oziroma kaj je na fotografiji. Nepodpisani prispevkov ne bomo objavili, uredništvo si pridržuje tudi pravico do krajšanja in neobjave prispevkov.

UREDITEV ZUNANJOSTI TUNELA 1. SVETOVNE VOJNE LOGATEC – VZHODNI DEL

V sklopu projekta Ureditve zunanosti in notranosti tunela 1. svetovne vojne je Občina Logatec v letu 2020 izvedla ureditev vzhodnega dela tunela med uvozom v tunel in cesto Naklo. Ureditev zunanosti tunela je vključevala obsežnejši izkop na uvozu in znižanje južnega roba uvozne brežine. Pri tem je bilo treba prestaviti srednjenapetostni elektro vod in del javne razsvetljave. Izdelana je bila kamnita zložba kot utrditev izkopane brežine skupaj z betonsko kapo ter sanacijo obstoječega betonskega obložnega zidu, urejeno odvodnjavanje, pri čemer se ohranja

obstoječi vodni jarek, položen je bil nov asfalt ter cestni robniki. V sklopu ureditve zunanosti tunela sta bili izvedeni tudi zasaditev ter ograditev uvoza v tunel. V začetku letošnjega leta bodo urejeni še talna in vertikalna cestna signalizacija ter čiščenje in delna sanacija vhodnega portala tunela.

Ureditev zunanosti tunela 1. svetovne vojne Logatec – vzhodni del je izvajalo podjetje EURO GRAD d.o.o., Ljubljana, nadzor nad izvedbo del pa je opravljal Lovrenc J. Erker.

Občinska uprava

MODERNIZACIJA CEST IN POTI V NASELJU PRAPROTNO BRDO

Po pripravi dokumentacije in pridobitvi vseh potrebnih zemljišč je Občina Logatec v septembru 2020 pričela izvedbo modernizacije:

- lokalne ceste LC 226131 Rovte - Smrečje v dolžini 1120 m,
- javne poti JP 726441 Treven - Lukan v dolžini 450 m in
- javne poti JP 726442 Treven - Mihovc v dolžini 135 m.

Vsi navedeni odseki cest in poti so v KS Rovte. Izvedbo del je po opravljenem postopku javnega naročila prevzelo podjetje HIP PLUS d.o.o., Vače. Vrednost pogodbe za izvedbo del znaša 421.641,89 EUR z vključenim DDV-jem. V času izvajanja del

sta se na predlog prebivalcev Praprotnega Brda odseka na javnih poteh podaljšala za skupaj 380 m. Skupna dolžina vseh moderniziranih odsekov cest in javnih poti bo tako 2085 m. Do konca leta 2020 je bila položena asfaltna plast v celotnem obsegu. V letošnjem letu se bo takoj, ko bodo vremenski pogoji dopuščali, izvedlo še delno nasipanje bankin in planiranje brežin. Z modernizacijo navedenih odsekov cest se bodo izboljšali bivalni pogoji prebivalcev Praprotnega Brda, izboljšala se bo uporaba kmetijskih zemljišč ob trasi ceste ter sama dostopnost do naselja Praprotno Brdo v občini Logatec.

Občinska uprava

IZGRADNJA HODNIKA ZA PEŠCE MARTINJ HRIB

Izgradnja hodnika za pešce in krožnega križišča na G2-102/1461 Logatec - priključek Logatec med 0,850 do km 1,587 (Martinj Hrib - IOC Logatec) se je pričela s podpisom sporazuma o sofinanciranju med Ministrstvom RS za infrastrukturo in Občino Logatec, februarja 2020. Pred tem je Občina Logatec naročila iz-

delavo projektne dokumentacije ter pridobila evropska sredstva za izgradnjo hodnika za pešce. Evropska sredstva so bila odobrena iz Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014 - 2020, prednostne osi št. 4: »Trajnostna raba in proizvodnja energije in pametna omrežja«, prednostne naložbe

št. 4.4. »Spodbujanje nizkoogljičnih strategij za vse vrste območij, zlasti za urbana območja, vključno s spodbujanjem trajnostne multimodularne urbane mobilnosti in ustreznimi omilitvenimi

prilagoditvenimi ukrepi« v okviru specifičnega cilja: »Razvoj urbane mobilnosti za izboljšanje kakovosti zraka v mestih« v višini 156.147,99 EUR.

Ministrstvo RS za infrastrukturo je nato v marcu 2020 izvedlo postopek izbire izvajalca gradnje hodnika za pešce kot tudi v drugi fazi izvedbe krožišča. Izvedbo del je prevzelo Komunalno podjetje Ljubljana, d.o.o., Ljubljana. Vrednost pogodbe za izvedbo vseh del, tako hodnika za pešce kot krožišča, znaša 855.173,12 EUR z vključenim DDV, pri čemer znaša delež Občine Logatec 263.280,12 EUR. Dela pri izgradnji hodnika za pešce so bila v večini opravljena do konca leta 2020. Krožišče, navezave ter ureditev brežin pa bo izvedeno do konca poletja 2021. Z izgradnjo hodnika za pešce in krožišča se bo bistveno izboljšala prometna varnost vseh udeležencev v prometu na tem odseku zelo obremenjene glavne ceste. Povečala se bo pretočnost križišča na vhodu v industrijsko obrtno cono.

Občinska uprava

POSTAVITEV NADOMESTNE KNJIŽNICE LOGATEC

Kultura se že stoletja pojavlja v različnih oblikah in sferah družbenega življenja. Ena od teh sfer je tudi književnost, skozi katero so med drugim posamezniki kakor tudi narodi iskali svojo identiteto in jo naposled našli z oblikovanjem širše družbene skupnosti, imenovane »država«. Tovrstno identiteto smo v pisani besedi gojili tudi Slovenci preko Prešerna, Cankarja, svoj vrhunec pa dosegli s Tonetom Pavčkom ob prebiranju Majniške deklaracije.

Pomena literarne kulture se zavedamo tudi v Občini Logatec, zato želimo v času prenove Narodnega doma ustrezno poskrbeti za Knjižnico Logatec. Za njeno nemoteno delovanje smo na občini skupaj z zunanjim sodelavcem pripravili idejno zasnovo oz. projekt nadomestnih prostorov knjižnice. Objekt bo umeščen med Tržaško cesto in Prešernovo ulico, na zemljišču za bencinsko črpalko Petrol. Gradnja bo potekala v dveh fazah. V prvi bo do višine Tržaške ceste opravljena zidava s konvencionalno gradnjo (beton, zidaki, armiranje). V tej fazi se bodo uredila parkirna mesta in

kletni prostor, ki bo namenjen shranjevanju knjižničnega gradiva. V drugi fazi se bo projekt nadaljeval z modularno gradnjo.

Modularna gradnja je sodobni način gradnje, ki ima za svojo osnovno gradbeno enoto modul. Posamezen modul je sestavljen iz jeklenega okvirja, ki prevzema vlogo nosilne konstrukcije in nenosilnih elementov z izolacijskim polnilom. Modularna gradnja vse bolj vstopa na področje visoko zahtevnih javnih objektov, saj je v primerjavi s klasično gradnjo zaradi visoke stopnje predizdelave hitrejša, cenovno ugodnejša in omogoča velik potencial za razvoj. Kljub temu so nekateri še vedno mnenja, da gre pri gradnji modularnih objektov zgolj za postavitev kontejnerjev v neko grobo celoto, vendar temu ni tako. Ekipa, ki dela na projektu, je skupaj z županom obiskala in si ogledala primer tovrstnega tipa gradnje v Trebnjem pri podjetju REM d.o.o. Ogledali smo si zaključen objekt, ki je bil zunaj oblečen v fasado, v notranjosti pa so bile stene obdelane z mavčnimi oblogami (t.i. knauf stene). Pri ogledu tako nismo imeli občutka, da gre za objekt modularne,

temveč objekt klasične gradnje; predstave, da gre zgolj za kontejnerje, so po našem izkustvu povsem napačne.

Z modularno gradnjo bi postavili pritlični prostor in prvo nadstropje. Streha je zasnovana kot eko-streha s travnato površino. V pritličju so poleg prostorov za knjižnico mišljeni tudi prostori za potnike, ki čakajo na avtobusni postaji. Le-ti bi tako imeli na voljo toaletne prostore kakor tudi kavomat v vetrolovu objekta. Zunanji

del vstopa v objekt bo pokrit z nadstreškom, tako da bodo lahko v primeru slabega vremena prevoz čakali na suhem. V drugem nadstropju bodo prostori namenjeni knjižnici na način, da bo lahko nemoteno izvajala svoj kulturni program. Ko se bo knjižnica vrnila na svojo prvotno lokacijo, se bodo lahko prostori objekta koristili na različne načine, odvisno od želja in potreb občanov.

Občinska uprava

Motovljaska cesta 7a telefon 01/7590 400 vrtec.kurircek@vrtec-logatec.si
1370 Logatec faks 01/7590 411 www.vrtec-logatec.si

VABILO K VPISU OTROK V VRTEC ZA ŠOLSKO LETO 2021/2022

Spoštovani starši,

vabimo vas k vpisu otrok v Vrtec Kurirček Logatec za šolsko leto 2021/2022.

Izpolnjeno vlogo za vpis pošljite v vrtec najkasneje do 31. 3. 2021.

Obrazec za vpis otrok je na voljo na spletni strani vrtca.

V primeru, da bo prijav več, kot je prostih mest, bo o sprejemu otrok odločala komisija za sprejem.

Vrtec Kurirček Logatec

STATUT POTRJEN, SPREJEM PRORAČUNA PA JE ODLOŽILA OBSTRUKCIJA

Čprav se je 14. seja občinskega sveta lanskega 17. decembra zavlekla v pozno noč, je ostala potrditev občinskega proračuna za januarski čas.

Osrednje in poglobljeno poglavje tokratne seje je veljalo sprejemu proračuna za leto 2021. Njegovo uravnoteženost je svetu nazorno predstavil finančnik Zoran Mihajlovič. Proračun tako pravi, da bo med prihodki 22.125.218 €, med odhodki pa 22.822.467 € s primanjkljajem 697.249 €. Dalje proračun izkazuje presežek 6.605.771 €, zadolženost 176.061 €, odplačilo dolga 159.966 €; negativna sprememba na računu - 681.184 € bo pokrita iz ostanka sredstev

ob koncu leta 2020. – Krajše razprave z obrazložitvijo glasu so bile namenjene le trem amandmajem opozicije in županovemu amandmaju na amandma. Ker opozicija s svojimi amandmaji ni uspela, je napovedala obstrukcijo in z njo onemogočila glasovanje o proračunu, saj je za odločanje ostalo prisotnih premalo svetnikov. Župan je nato prenesel odločanje o proračunu na januarsko sejo.

Več sreče je bilo s preostalimi zadevami, ki so jih svetniki večinsko podprli. Najprej se je svet seznanil s predlogom Strategije in vizije razvoja Zdravstvenega doma Logatec. Direktorica ZD mag. Mateja Kunc je v povzetku predstavila obsežne projekte razvoja ZD, ki jih bo treba postopoma udejaniti med leti 2020-2030. Strategija je

usmerjena v reševanje zlasti prostorskih in kadrovskega potreb, kakor jih narekujejo sedanji in napovedujoči se standardi. Strategija je bila z nekaj pripombami deležna splošnega odobravanja.

V nadaljevanju je dr. Boštjan Aver, direktor logaškega komunalnega podjetja, obsežno pojasnjeval dva sklepa: najprej Sklep o spremembi sklepa o določitvi cen storitev gospodarskih javnih služb varstva okolja. Po krajši razpravi je svet sprejel ceno, ki velja za obdelavo določenih vrst komunalnih odpadkov 0,14968 €/kg in za odlaganje ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov 0,11700 €/kg. Nakar je svet po krajši obravnavi sprejel še predlagani Sklep o določitvi cene za odvoz odpadnih nagrobnih sveč, in sicer 334,08 € za tono.

Po krajši razpravi je svet sprejel Odlok o spremembah odloka o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode v občini Logatec, kakor ga je predstavil strokovni sodelavec Miha Primec. Brez kakršnih koli zapletov je svet sprejel Statut Občine Logatec, potem ko ga je predstavila predsednica Statutarno pravne komisije Jasna Vodnik Uršič.

Upošteva načela demokratičnosti, pluralnosti, integralnosti, medgeneracijske solidarnosti, enakopravnosti, spodbujanja zdravega

življenjskega sloga, spoštovanja življenja in okolja ter sodelovanja organizacij v mladinskem sektorju pri upravljanju z javnimi zadevami je sekretarka mag. Nevenka Malavašič predstavila odlok, ki govori o celostni ureditvi položaja mladih in opredelitvi strukture ter podpornega okolja mladinskega organiziranja in mladinskega dela v občini, ki naj zagotovi pogoje za sodelovanje mladih pri odločanju o vplivih na njihovo življenje in delo ter naj pospeši razvoj lokalne mladinske politike, zagotavljajoč uspešno doseganje avtonomije mladih. Predlog Odloka o mladini v občini Logatec so svetniki brez široke razprave pospremili v drugo obravnavo.

Višji svetovalec Sebastjan Cvetrežnik je pregledno predstavil Pravilnik o subvencioniranju obrestne mere stanovanjskih posojil za mlade in mlade družine v občini Logatec. Pravilnik je bil deležen pohvalne pozornosti. Po krajši razpravi, ki je zadevala predvsem nekatere definicije, je bil že dolgo pričakovani Pravilnik potrjen.

Ker je ura zasedanja že prekoračila horo legalis, je župan prekinil 14. sejo, ki se je nadaljevala 21. 1. 2021 in bomo o njej poročali v naslednjih Logaških novicah.

Marcel Štefančič

KOLIKOR CEPIVA – TOLIKO CEPLJENIH

Težko pričakovano cepivo proti koronavirusni bolezni covid-19 smo dočakali tudi v Logatcu. Januarja se je začelo cepljenje, ki ga je izvajalo osebje Zdravstvenega doma Logatec. Kot je za Logaške novice povedala direktorica Mateja Kunc, so ob prvi dobavi cepila 166 oseb.

»Večinoma so bili to oskrbovanci obeh domov za starejše, nekaj je bilo cepljenih tudi zdravstvenih delavcev iz obeh domov za starejše in zdravstvenega doma. Količina cepiva je bila omejena,« pojasnjuje sogovornica. »Starostniki so bili zelo zadovoljni, da so imeli možnost cepiti se.« Cepili so vse tiste, ki so v tednu pred cepljenjem izkazali interes in se nanj naročili. »Naslednje cepivo pričakujemo v teh dneh, takoj po prejemu bomo izvedli cepljenje za vse

oskrbovance obeh domov in izpostavljene zdravstvene delavce, ki so v tem tednu izkazali interes po cepljenju,« je neposredno po prvi pošiljki cepiva povedala Kunčeva ter dodala: »Ali bodo že ob tej dobavi cepiva cepljeni vsi, ki so izkazali interes, pa je odvisno od količine cepiva, ki ga bomo prejeli.«

Cepivo naj bi v prihodnje prejemali tedensko.

V zdravstvenem domu sprejemajo številne klice občanov, ki se zanimajo za cepljenje. Po ambulantah že zbirajo podatke o tistih,

ki se želijo cepiti. Ko bo to možno, bodo vse, ki se bodo prijavili na cepljenje, o tem obvestili. Pri vrstnem redu cepljenja se bodo držali navodil Ministrstva RS za zdravje in Nacionalnega inštituta za javno zdravje, kar pomeni, da bodo sprva cepljeni tisti, pri katerih je pričakovati težji potek bolezni, pozneje še preostali. »Kako hitro bo to, pa je odvisno od dobav,« pravi Mateja Kunc.

Blanka Markovič Kocen
Foto: arhiv ZD Logatec

LETOS JE MEDNARODNO LETO SADJA IN ZELENJAVE

Organizacija združenih narodov (OZN) je leto 2021 razglasila za mednarodno leto sadja in zelenjave.

Cilj mednarodnega leta je med drugim ozaveščanje in usmerjanje pozornosti na prehrano in zdravstvene koristi uživanja sadja in zelenjave ter zmanjšanje izgub letih. K temu lahko prispevamo tudi sami, nenazadnje nam je preteklo leto zaradi spremenjenega načina življenja dalo podlago, da smo lahko marsikje poskrbeli za lastno pridelavo zelenjave. Odlično izhodišče, da pridobljeno znanje nadgradimo in tako dejavno sledimo sporočilu leta, ki ga promovira OZN.

Lokalnega pomena, tudi za naš prostor, pa je vključevanje malih lastnikov, skupaj z družinskimi kmetijami, v lokalno oskrbo ter porabo sezonsko pridelanega sadja in

Priporočilo:
odrasla oseba naj poje vsaj 400 gramov sadja in zelenjave dnevno.

zelenjave. Temu namenja mednarodno leto pozornost, vključno z ohranjanjem avtohtonih in domačih sort ter doseganju pravičnih dohodkov pridelovalcev.

Ali ste vedeli?

v Sloveniji imamo 32 avtohtonih in 17 tradicionalnih sort sadja in zelenjave ter 4 domače sorte krompirja.

Ptujski luk (čebula), ki ga na Ptujskem polju pridelujejo več kot 200 let, je prva slovenska zelenjava, zaščitena v Evropski uniji.

Že dve leti lahko kupite slovensko sadje z oznako **izbrana kakovost**, ki pomeni, da so pridelovalci za pridelavo le-tega postavili višje zahteve, kar jamči višjo kakovost.

S tem logotipom označeno sadje jamči, da je pridelano v Sloveniji, in to po višjih standardih.

Sadje in zelenjava »nepravilnih« oblik sta enako zdrava in okusna kot tista I in II kakovosti. Z zauživanjem takšnih pridelkov prispevamo k zmanjšanju odpadne hrane.

Marjan Papež

ŠE SMO TU

Minilo je leto 2020, ki nam ne bo ostalo v spominu samo po zanimivi številki, ampak predvsem po epidemiji covid-19. Ukrepi, kot so omejeno gibanje, druženje ljudi med seboj in drugi so močno prizadeli tudi društvo Klub zdravljenih alkoholikov Logatec.

Za nas namreč ni dovolj samo zdravljenje in potem sodelovanje na terapijah in predavanjih, ampak predvsem medsebojni pogovori o

težavah, ki nas tarejo. Da bi lahko premagali zasvojenost, se moramo tega učiti predvsem v praksi, kot so naša tedenska srečanja, predstave, izleti, pohodi, pikniki, novoletna zabava, skupščine in še kaj.

Vse to nam je bilo v lanskem letu zelo oteženo ali celo onemogočeno. Ubrati smo morali drugačno taktiko, kot pravijo športniki, če se kaj zalomi. Povezani poskušamo ostati predvsem po telefonu, elektronski pošti (če je možno) in pošiljanju sporočil ter slik.

Med pogovori je mnogokrat slišati, kako člani pogrešamo »klub« in si močno želimo, da bi te omejitve čimprej minile. Najprej pa moramo nekako ukrotiti to nevarno gripo, da bo ob našem novem srečanju čimbolj veselo. Želim si, da bi bilo število članov neokrnjeno ali celo povečano, saj bi bil to znak, da znamo biti močni tudi v težkih preizkušnjah. Kot lahko sami vidite, nas terapevtka ni zapustila in nam s svojimi sporočili vliva upanje in moč.

Če pa kdo drug čuti potrebo, da bi se nam pridružil, lahko najde naš naslov na spletu, v zdravstvenem domu ali pri znancih, saj poskušamo biti čim bolj vidni in ponosni, da se uspešno borimo proti zasvojenosti tudi s pomočjo vas, ki to berete. Hvala, da nas sprejemate in pomagate pri naši rehabilitaciji. Ostanite zdravi.

Miro

VIRTUALNO MIKLAVŽEVANJE V HOTEĐRŠICI

Člani KTD Hotedršica s svojo izvirnostjo in upoštevanjem priporočil NIJZ glede covid-19, ustvarjajo nove zgodbe, ki razveseljujejo prebivalce Hotedršice in druge občane logaške občine. Tako so z novim pristopom rešili tradicionalno miklavževanje in so za otroke pripravili virtualni dogodek.

5. decembra 2020 so si tako ob 18:00 na facebook strani KTD Hotedršica premierno ogledali otroško lutkovno igrico z naslovom Skrivnost Miklavževega obdarovanja. Medtem ko so gledali igrico, so na njihova vrata potrkali Miklavževi pomočniki in jim pustili darila.

Roman Treven je napisal dramsko besedilo za lutkovno igrico, Erika Sušnik pa je ilustrirala lutke in sceno. Lutkam so svoj glas posodili: Andraž Kranjc, Mirjam Perez Zelenc, Mojca Lukan, Klara Štampihar, Urška Rožmanc in Lonja Manevski. Jan Pivk je poskrbel za zvok, montažo in snemanje videa, trio Rupnik z Vrhniške pa je ustvaril glasbo. Pri miklavževanju so sodelovale še: Brigita Vehar, Barbara Zelenc in Mateja Rupnik, projekt pa je sofinancirala Občina Logatec.

Avtor dramskega besedila je v letošnji Miklavževi igrici združil in aktualiziral tradicionalne predstave o dobrotniku svetem Miklavžu na Hotenjskem in o slovenski dobrotnici sveti Lihardi Kamenski iz Podjune na avstrijskem Koroškem.

V otroški lutkovni igrici izvemo, da so se skoraj vsa imena otrok na Zemlji zlatila v Miklavževi zlati knjigi. Razen imen pobalina Petra in pobalinke Lupe, ki sta bili zapisani v črni knjigi. Zaradi

ogromnega števila pridnih otrok, so Miklavževi angeli ugotovili, da za vse otoke sveta ne bodo zmogli speči medenjakov. Zato je sv. Miklavž poiskal pomoč pri sv. Lihardi, saj je slovela po tem, da peče najslajše medenjake na svetu. Z veseljem mu je priskočila na pomoč in s svojima angeloma spekla medenjake za pridne otroke ter s svojo modrostjo preprečila parklju, da bi s pobalinom Petrom in pobalinko Lupo odplesal strašen vražji ples.

Posnetek si je še vedno moč ogledati na youtube-u.

KTD Hotedršica

*Z usmehom
za uspehom!*

INFORMATIVNI DAN

V petek, 12. 2. 2021, ob 9.00 in ob 15.00

V soboto, 13. 2. 2021, ob 9.00

Z **virtualnim vodenim** sprehodom skozi šolsko poslopje vam bomo predstavili izobraževalne programe **gimnazija**, **strojni tehnik** in **mehatronik operater** ter številne dejavnosti, ki jih nudimo našim dijakom!

Vse predstavitve bodo tekale v živo s pomočjo aplikacije **ZOOM**. Spletne povezave bodo objavljene na spletni strani naše šole.

PRIDI IN SE PREPRIČAJ!

INFORMACIJE: ☎ 05 37 26 800 ✉ tajnistvo@gimidrija.si

www.gim-idrija.si

ŽIVLJENJE, STKANO Z LESOM

V več kot osemdeset let Logatčana Franca oziroma Frančiška Godine je vtkana cela simfonija dela in ljubezni do gozdov, lesa in njegovega oblikovanja. Ne samo tehničnega, les je zanj tudi glavni material za ustvarjanje oziroma kiparjenje. Pred štirimi leti je ob praznovanju osemdesetletnice pripravil pregledno razstavo svojega bogatega repertoarja kiparskega in rezbarskega ustvarjanja. Portret moža, ki je pomembno sooblikoval logaško kulturo in gospodarstvo, sta pripravila njegov sin in vnukinja.

O njegovem ustvarjanju je likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn, stalna spremljevalka razstav Društva likovnikov Logatec, takrat med drugim zapisala: »Le v lipovinasto mehki notranjosti se lahko poraja takšen opus čustveno naglašanih, a oblikovno trdno izpeljanih del, ki avtorsko (p)osebno zaznamujejo področje kiparskega medija ter pričajo o razviti osebni vizualni in miselni kulturi ter angažiranosti njihovega stvaritelja.«

Že kot mlad fant se je Franc Godina ukvarjal s sečnjo in spravilom lesa, celo nabiral jelove storže z dvajset in več metrov visokih dreves in jih prodajal v destilarno. Po koncu šolanja na Poljanski gimnaziji je tehtal med študijema športa in gozdarstva. Šport je namreč vedno igral pomembno vlogo v njegovem življenju. Rad je orodno telovadil, tako v domačem kraju kot tudi v Ljubljani. V petdesetih letih prejšnjega stoletja je bil načelnik telovadnega društva Partizan v Gornjem Logatcu in vodil telovadno vrsto mladih in starejših fantov. Na njegovo pobudo in po njegovem načrtu so s pomočjo prostovoljnega dela članov društva naredili košarkarsko igrišče pred Osnovno šolo Tabor. V veliki meri je pomagal tudi pri gradnji 50-metrške skakalnice na Sekirici. Skoraj do svojega osemdesetega leta je zelo rad smučal, zdaj pa zimskim športom raje sledi po televiziji.

Vendar je med tehtanjem o študiju le dal prednost gozdarstvu. »Razmišljal sem, da kot učitelj telovadbe pri šestdesetih letih ne bom mogel dijakom pokazati, kako se naredi stoja na bradlji. Mislim, da sem se pravilno odločil, saj mi je študij gozdarstva omogočil delo širše v politiki in gospodarstvu, kjer sem končno delal celo življenje.«

Že med študijem, po končanem devetem semestru, so ga povabili na delo v KLI Logatec. »Direktorju sem povedal, da še nisem diplomiral. Rekel je: 'Boš že, zdaj te rabimo.' Sprejel sem ponudbo, saj me je povabil sam direktor.« Na KLI se je kasneje še vrnil, njegova naslednja služba pa je bila na Gozdnem gospodarstvu Ljubljana, sprejeli so ga na delo v obrat Ravnik v Logatcu. »Moje delo je bilo referent za gojenje gozdov, to delo mi je zelo ustrezalo. Delal sem to, za kar sem študiral.« Še zdaj rad zahaja v gozd in občuduje rast dreves, predvsem duglazij, katerih sajenje je takrat načrtoval in vodil. »Vendar pa me res žalosti pogled na katastrofalno propadel gozd zaradi žledoloma in kasnejšega vetroloma, še bolj pa zaradi uničenja smrekovih gozdov po lubadarju. Mislim, da bi lahko tako močan napad lubadarja preprečili s pravočasnim in ustreznim ravnanjem centralnega vodstva gozdarske službe.«

Franc Godina z 'Mužo'

Kmalu zatem je zasedel najvišjo funkcijo, ki jo je v času SFRJ imel kak Logatčan. V Beogradu je kot zastopnik Slovenije opravljal delo sekretarja Sindikata industrije in rudarstva Jugoslavije. »Naš Zvezni odbor je stalno spremljal spremembe zakonodaje in kako bo ta vplivala na gospodarstvo Jugoslavije. Delo je bilo kar naporno, saj smo morali naša stališča preverjati v republikah.«

Po vrnitvi iz Beograda je postal direktor službe za delitev dohodka in osebnih dohodkov na Zvezi sindikatov Slovenije. Na željo gospodarske zbornice je na šoli za vodilne kadre v gospodarstvu v Škofji Loki in na Brdu pri Kranju predaval slovenskim direktorjem. »Na predavanja sem se moral dobro pripravljati, da sem slušateljem omogočil tudi konkretne rešitve.«

Leta 1978 je bil izvoljen za predsednika Skupščine Občine Logatec (funkcija, enaka sedanji funkciji župana). Bil je tudi delegat v republiški skupščini. V štiriletnem mandatu je vodil tudi odbor za gradnjo šolskih in vzgojno-varstvenih objektov. Organiziral je samoprisepek, s pomočjo katerega so zgradili novi šoli v Hote-dršici in na Medvedjem Brdu, vrtca v Logatcu in Rovtah, prizidek k osnovni šoli Tabor ter obnovili šolo v Lazah in Rovtah. Občina

Logatec je v tistem času asfaltirala makadamski cesti do Rovt in Laz in sofinancirala gradnjo stanovanjskih blokov.

Franc Godina je »krivec« za pobratenje z zamejsko Občino Repentabor. S takratnim županom, dr. Paulom Coljo, sta slavnostno podpisala Listino o pobratenuju. V tistem času in tudi sedaj ohranja prijateljske vezi z zamejskimi Slovenci. Nedavno je z društvom likovnikov v Repentabru že drugič razstavljal svoja dela.

Leta 1981 je sprejel pobudo uprave in delavskega sveta KLI Logatec ter se prijavil na razpis za direktorja podjetja. Vrnil se je k svojim kariernim začetkom in podjetje v domačem kraju vodil sedem let. Prvi projekt je bila nova glavna poslovna stavba s kuhinjo in jedilnico. V tem času pa so postavili tudi novo stavbo za izdelavo drobnega pohištva in ustanovili tovarno za izdelavo lesno-obdelovalnih strojev. »Velik problem je bil tudi prehod čez železniške tire, saj je to bil edini dostop do KLI-ja. Zato smo financirali izgradnjo podhoda in sedanjo povezovalno cesto, ki smo jo tudi osvetlili. Ker je bil celoten kompleks makadamski, smo asfaltirali tudi vse ceste na območju tovarne.« V času direktorovanja na KLI-ju je bil Franc Godina tudi predsednik združenja Les, kjer se je skupaj z Lesni-

no in Slovenijales zavzemal za ustrezno prilagajanje cen končnih proizvodov v Ameriki. KLI je v takrat veliko izvažal v Ameriko in Avstralijo, zato je s težkim srcem gledal katastrofalno uničenje tovarne, ki je sledilo. V tovarni je bilo v tistem času zaposlenih 1350 delavcev. Čemu pripisuje ta propad? »Krivim predvsem gospodarsko politiko ter slabo prilagajanje same industrije tržnim razmeram zaradi globalizacije.«

Po ponovnem odhodu s KLI-ja je bil podpredsednik uprave Slovenijalesa, potem pa direktor tovarne CMS, ki je izdelovala numerično-krmiljene stroje za večino slovenske lesne industrije.

Tudi kot upokojenec je ostal aktiven v logaški politiki in bil več mandatov član občinskega sveta. Skupaj z Damjanom Petrovčičem sta uspela s pobudo za gradnjo Doma starejših Logatec. Deset let je vodil društvo likovnikov Logatec. Uspel je v prizadevanjih, da so v prostorih športne dvorane, ki so bili predvideni za bife, uredili Stekleno galerijo, kar je omogočilo razstavljanje likovnih del članom društva. To je še vedno osrednji razstavni prostor v naši občini. Društvo je z ustanovitvijo galerije zaživelo ter postalo uspešno in prepoznavno, poleg članov društva pa mu je k razstavljanju uspelo pritegniti tudi priznane slovenske umetnike, kot so France Slana, Milena Usenik, Marjan Tršar, Veljko Toman in tudi umetnike iz drugih držav. V letu 2004 so uvedli likovno tekmovanje mladih, ki je postalo tradicionalno in ga sedaj nadaljuje Javni sklad za kulturne dejavnosti, leta 2008 pa so izdali obširen Katalog likovnih del.

Franc Godina je tako že od mladih dni na različne načine predan lesu, najbolj sta ga prevzela rezbarjenje in kiparjenje. Njegove skulpture krasijo tudi javne prostore Ljubhospica in poslovilne vežice Tabor, Osnovni šoli 8 talcev je podaril 'Ježka', Domu starejših Logatec pa 'Deklico'. Društvo likovnikov Logatec njegov kip Muza podeljuje kot glavno nagrado na vsakoletnem Ex-temporu. V življenju ostaja zvest misli iz pesmi Življenje ni praznik, Simona Gregorčiča: »... kar more, to mož je storiti dolžan!«

*Eva in Primož Godina
Foto: Primož Godina*

Fotografija z razstave ob 80 letnici Franca Godine

PIHALNI ORKESTER LOGATEC Z OPTIMIZMOM V LETO 2021

Pretoklo leto bo poleg obdobja med obema svetovnjima vojnama eno izmed redkih, če ne edino leto, ko je orkester moral popolnoma prekiniti svoje delovanje. Kljub temu pa leto 2020 ni bilo popolnoma brez koncertov in aktivnosti.

Ko smo lani januarja prijeli instrumente in sedli v »godbene klopi«, sem nam še sanjalo ni, da bomo že čez dobra dva meseca zopet zaklenili vadbene prostore – in to zaradi virusa. Kakor ves svet je pandemija presenetila tudi naše društvo in nas postavila v situacijo, ki nam ne bi mogla biti bolj tuja. Prepoved vaj, druženja in seveda tudi koncertov.

Čeprav smo upali, da bomo ponovno zagnali svoje delovanje že zgodaj spomladi, pa temu ni bilo tako vse do konca maja. Kljub temu se je naša glasba javno slišala že za prvi maj, ki je tradicionalno rezerviran za budnico po ulicah logaške občine. Ker orkester ni mogel na ulico, smo na pobudo Civilne zaščite Logatec in s pomočjo logaških gasilcev našo glasbo logaškimi občanom predvajali kar iz gasilskih avtomobilov. Res odlična ideja in hvala vsem, ki ste izvedbo takšne budnice omogočili!

Konec maja smo k sreči lahko zopet postopoma začeli z vajami in imeli ravno dovolj časa, da smo po dveh mesecih neaktivnosti pripravili letna koncerta v Logatcu in Rovtahu, ki sta bila sprejeta z navdušenjem. Temu je sledil poletni premor in septembra začetek nove sezone, ki smo jo odprli s promenadnim nastopom na logaški tržnici, vendar po dobrem mesecu zopet prekinili za nedoločen čas.

Ne glede na vse, naše poslušalke in poslušalce v lanskem decembru nismo pustili praznih rok, saj smo pripravili spletni božično-novoletni koncert. Zaradi omejitev seveda nismo mogli igrati v živo, smo pa za ta namen pobrskali po našem video arhivu ter pripravili skupek izbranih skladb iz zadnjih nekaj let koncertiranja orkestra. Po prvih odzivih sodeč, so bili gledalci zelo zadovoljni, tako da smo veseli, da smo svojemu občinstvu lahko pričarali vsaj delček doživetja našega tradicionalnega decembrskega koncerta. Tisti, ki ste koncert zamudili, si ga še vedno lahko ogledate na YouTube kanalu našega orkestra.

Ob začetku leta se vedno tudi radi ozremo nazaj in hkrati kujemo načrte za naprej, smo hvaležni za to, kar smo prejeli in

dosegli, ter se veselimo novih izzivov. Delovanje in vzdrževanje 70-članskega orkestra in poleg tega še 40-članskega mladinskega orkestra zahteva precejšnja finančna sredstva, saj se poleg rednega delovanja (koncertiranja) trudimo vlagati tudi v naše člane ter sredstva društva. Zaradi tega bi na tem mestu izkoristil priložnost in se javno zahvalil vsakemu posebej, ki je Pihalnemu orkestru Logatec v letu 2020 pomagal tako ali drugače. Še posebej velja izpostaviti Občino Logatec in Glasbeno šolo Logatec ter vse sponzorje in podporne člane, ki ste se nas podprli kljub negotovi gospodarski situaciji. Iskrena hvala vsem in vsakemu posebej! Upam, da bomo deležni vaše podpore tudi v tem letu. Iskrena hvala tudi vsem članom društva, ki ste lani kljub neugodni zdravstveni situaciji pripevali svoj del k ustvarjanju in delovanju našega društva.

V imenu KD Pihalni orkester Logatec vsem našim poslušalkam in poslušalcem, podpornikom in sponzorjem želim zdravo, srečno in uspešno leto 2021 in da se čimprej vidimo na koncertnih odrih tudi v živo!

Marko Šraj, predsednik KD PO Logatec
Foto: Tine Albreht

Praznično vzdušje v prostorih društva.

Franc Papis: BOGATA KULTURA DELA NAŠO LEPO DEŽELO ŠE LEPŠO

Na zadnji poletni dan, daleč je že tega, me je pot vodila tudi skozi majhno vasico Laze na robu Planinskega polja, kjer sem opazil čudovit vrt, v njem pa potoček z lokvanji. Radovednost mi ni dala miru, zato sem stopil v hišo in tam prvič srečal Franca Pupisa. Odkar sem začel pisati za Logaške, se srečujeva ob različnih dogodkih, tako ali drugače povezanih s kulturo.

Tokrat je »pogovor« potekal po elektronski pošti, ki pride v Laze zagotovo hitreje kot navadna, katere tam sploh nimajo, še poštnega nabiralnika ne.

V Logatec sem se priselil pred 45 leti in se tu zaposlil. Kraj mi je ugajal in sem ostal, ustvaril sem si družino, s katero sem šestnajst let živel v hiši, ki sem jo v večini tudi sam gradil. Ko sem se z ženo razšel, so v Logatcu ostali trije otroci. Želel sem ostati blizu njih, pa tudi službe nisem hotel menjati, saj mi je poučevanje v osnovni šoli ustrezalo.

Po naključju sem v Lazah našel staro prazno hiško in jo počasi obnovil. Z novo družico sva dobila dve deklici, zdaj sta že odrasli, pa sva tako večinoma sama.

V Lazah mi je všeč. Žal se mi zdi, da je vas precej pozabljena. Nimamo trgovine, ni gostilne ali bifeja, ni avtobusnega postajališča ... No, meni še gre, ker sem mobilni. Z vsemi v vasi pa ni tako. Zdaj je zamrlo še druženje, le soseda še lahko pozdravim: sosed, dober dan.

Priimek ni ravno pogost na Slovenskem. Od kod izvirate Pupisi?

O izvoru priimka Pupis sem slišal več zgodb. Nekateri omenjajo pribežnike iz časa Napoleonovih osvajanj, drugi govore o trgovcih z lesom ali o gozdnih delavcih pa še o delavcih, ki so gradili železnico Dunaj-Trst. Za vse pa verjetno drži, da so prihajali s Krasa, s Tržaškega in iz Furlanije. Manj verjetno je, da je priimek

grškega izvora. Po kateremu astronomu pa je imenovano ozvezdje Pupis, pa tudi ne vem. Ta priimek je pisan z enim ali z dvema p, tako na Krasu kot v Trstu, Logatcu in v Ljubljani.

Fantje vseh vetrov so nekakšna stalnica v vašem življenju. Plošče, kasete, ploščki. S čim ste si najbolj na ti?

Kaj vse sem počel v času odraslih let! Poučeval sem trideset let, bil vzgojitelj in uradnik. Moja stalna dejavnost je bila (in je še) petje. Že petdeset let pojem z ansambлом Fantje z vseh vetrov. Napisal sem veliko besedil in melodij za narodnozabavno glasbo.

Sedaj je nastopil »lock down«. Še ena nebodigatreba besedna zveza, ki nam jo

je prinesla korona. Ste tokrat vzeli si čas?

Sedaj pojem največ sam, sam sebi, ko kuham ali brkljam po hiši in okrog. Da, za kuhanje si pa res vzamem čas, a ne zato, ker kuham kaj posebnega, pač pa zato, ker sem še zelo nevešč. Vrt tudi še lahko obdelam in mi je družabnik, ki me sicer utruja, a sem ga vesel.

O virusu raje ne razpravljam, držim se navodil stroke in držim pesti za dober izid za vse nas. Potem pa se bomo spet družili in ob petju poveselili.

Tam smo doma, pravijo tvoji otroci, kadar se vračajo v Laze.

Vesel sem, da sem nekaj glasbenega duha prispeval svojim otrokom, rad jih spremljam skozi življenje, oni pa se kljub svojim mnogim obveznostim radi vračajo k meni.

Kaj vam pomeni praznik slovenske kulture, 8. februar?

V mesecu kulture se rad ozrem na svoje preteklo delo. Marsikaj tega mi je v čast. Dosežek je prav gotovo Zlata Galusova značka, posebno rad omenim februarско občinsko priznanje. Bogata kultura dela našo lepo deželo še lepšo in naše bogato ljudstvo še bogatejšo.

Decembra ste napolnili 70 let. Iskrene čestitke, na zdravje, muzikant!

Hvala za čestitke. Teh je bilo letos res dosti, tudi z vseh koncev glasbenega sveta. Na Radiu Veseljak so mi jih izrekli vse dopolne.

Brane Pevec

POPRAVEK

V 12. številki Logaških novic (december 2020) se nam je na strani 14 v članku *Gabriel Oblak »Vsakemu sem rad pomagal, a nikomur škodil«* prikradla manjša napaka. Soavtor knjige Matjaž Babič je diplomirani inženir fizike in Gabrielov drugi najstarejši vnuk. Njegov soimenjak, ki s to knjigo ni povezan, pa res predava kot profesor na filozofski fakulteti v Ljubljani.

Uredništvo

TRADICIONALNA BOŽIČNO-NOVOLETNA RAZSTAVA DLL TOKRAT PREKO ZOOM-A

Lahko rečemo, da je bila to verjetno prva razstava daleč naokoli, ki je bila izvedena preko aplikacije Zoom. Glede na to, da ni bilo možno imeti razstave v živo v Stekljeni galeriji, je bil preko avdio – video izveden praktično ves program, kot ob običajnem odprtju razstave. Sodelovalo je 32 avtorjev in bila je lepo obiskana.

Društvo likovnikov Logatec že tradicionalno vsa leta pripravi pregledno božično-novoletno razstavo svojih članov in tudi letos jo je načrtovalo. Žal nam je majhen delček narave prekrižal prvotne načrte, a je v odboru društva je vzniknila ideja, da bi dogodek izvedli virtualno na daljavo, preko aplikacije Zoom. In kar je bilo rečeno, je bilo tudi storjeno. Razstavo smo tako v nedeljo, 27. decembra, ob 17.00 odprli preko Zoom-a.

Udeleženci razstave, razstavljalci in gosti so se začeli zbirati na portalu Zoom že pred 17.00. Nekateri so bili tega bolj vešč, drugim je bilo treba malo pomagati, da so se pridružili. Na veliko veselje organizatorjev se nas je tako pred zasloni na Zoom "kljub napovedi slabega vremena" zbralo preko 35 udeležencev, domačih in gostov (še največ iz prijateljskega društva Atelje z Bleda). Ker se nekateri že dolgo nismo videli med seboj, smo takoj začeli kramljati. Skoraj nas ni bilo moč ustaviti, toliko so si imeli povedati. Kljub temu začetek odprtja razstave ni kaj posebnega zamujal.

Program odprtja je potekal po običajnem protokolu ob moderiranju in tehnični podpori predsednika društva Janeza Ovsca. Tako je najprej pozdravil vse udeležence in na kratko orisal glavno dogajanje preteklega leta, ki je bilo kljub vsemu izredno bogato, ter se zahvalil vsem za dobro sodelovanje. Odprtje razstave je bilo seveda obogateno s kulturnim programom. Tako je na začetku »v živo« s pretanjenim muziciranjem nastopila Urška Sajovic na citrah. Nadaljevali pa smo s predstavitevjo likovnih del (gledali smo jih sočasno na zaslonu) in avtorjev s strani likovne kritičarke in umetnostne zgodovinarke Ana-

marije Stibilj Šajn. Tako je med drugim povedala:

»Leto 2020 je bilo posebno. Plane, želje in pričakovanja oz. naše življenje nasploh nam je v vseh segmentih krojil zlovešči virus covid-19. Člani DLL nismo klonili v dani situaciji. Prilagodili smo se novim razmeram in izpeljali zastavljeni program. Ne ravno tako, kot smo si želeli, ampak virtualna razstava ex tempora, pa akvarelov Marije Franinović in Jožefa Matjašca so bile vendarle deljene z javnostjo. Takšna usoda je doletela tudi tradicionalno novoletno razstavo. Za vso fleksibilnost in trud se zahvaljujem gospodu Janezu Ovscu in vsem, ki ste podprli, omogočili in sooblikovali realizacijo dogodkov v novi obliki.

Božično-novoletna razstava članov DLL dokazuje, da ste ta čas izkoristili tudi za ustvarjanje, da ste kljub vsemu našli zagon in nove spodbude. Vsak izmed ustvarjalcev – razstavljalcev je nekaj posebnega. Posameznikova identiteta se kaže že v zbiranju motivov, se udejanja preko procesa uresničevanja artefaktov, preko slogov novega likovnega ovrednotenja, načinov, pristopov in tehnik. Z zvestobo sebi avtorjem uspeva

izoblikovanje intimnih stilov in s tem prepoznavnosti. Vsekakor pa so dragoceni tudi ekskurzi v drugačnost, saj odražajo raziskovalnost in vedoželjnost posameznika. Razstavljena dela so prav zaradi omejenega raznolika.

Čeprav je zaradi predstavitve vseh avtorjev dogodek potekal malo dlje, je čas hitro minil. Vsaj tako so povedali udeleženci.

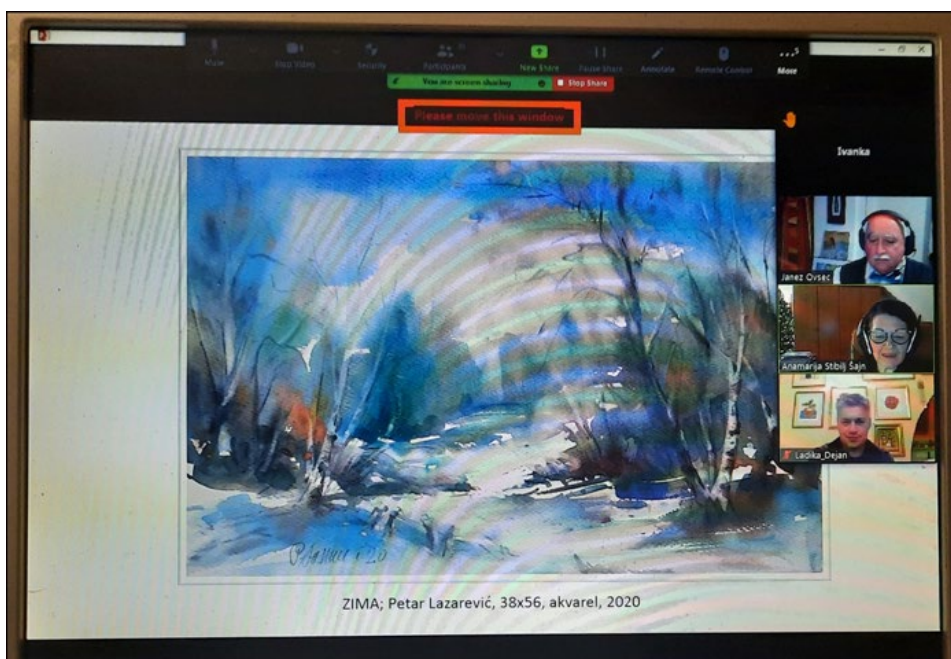
V zaključnem kulturnem programu sta tokrat sodelovala Luka Ovsec na tamburici in vokal skupaj z Ano Obreza na violini, ki sta nastop posnela vnaprej.

Na koncu smo si (po vnaprejšnjih navodilih), oblečeni slavnosti primerno, nazdravili s polnimi kozarci (samo trčiti nismo mogli) in si zaželeli veliko sreče, zdravja ter veliko likovnih izzivov v letu 2021.

Dogodek, predstavljene avtorje in virtualno razstavo si lahko ogledate na FB povezavi:

<https://www.facebook.com/likovnikilogatec>

*Janez Ovsec
Fotografija: Primož Sark*

RAZGLEDNICE IN ZNAMKE VOJNEGA MUZEJA LOGATEC

Vojni muzej Logatec že tradicionalno ohranja zgodovinski spomin z razglednicami in poštnimi znamkami. Tudi v letu 2020 je izdal 15 različnih motivov razglednic in pet motivov poštnih znamk.

Skupaj je doslej izšlo že 65 razglednic. Vsaka ima na zadnji strani svojo številko in predstavitev motiva na sprednji strani. Na razglednicah so zbrani portreti pomembnih osebnosti iz slovenske zgodovine. Med njimi so bili vsem znani general Rudolf Maister, osvoboditelj Maribora in severne slovenske meje, nadporočnik Franjo Malgaj, ki je dal življenje za slovensko Koroško, in drugi, nekateri že zdavnaj pozabljeni junaki. Lani je bila to razglednica z Jankom Saftičem iz Jelšan, prvim borcem proti italijanski okupaciji zahodne Slovenije. Italijani so ga ubili leta 1919. Razglednica s podobo polkovnika Ferda Gradišnika ohranja spomin na junaka, ki je kot poveljnik letalskega polka izgubil življenje med napadom na nemško tankovsko kolono aprila 1941. Svoj spomenik v obliki razglednice je dobil tudi prvi padli partizan iz Logatca, pred vojno znani logaški športnik Alojz Kralj.

Vojni muzej Logatec vsako leto izdaja tudi osebne poštni znamke, ki jih natisne Pošta Slovenije, te pa nato s pošiljkami potujejo po vsej Sloveniji. Lani je bil na znamki obujen spomin na stotnika Andreja Čehovina, junaka vojn v Italiji 1848-1849 in enega

Razglednica št. 65, pisateljica Alma Karlin, celjska Nemka, ki je odšla k partizanom

izmed dveh Slovencev, ki sta bila odlikovana z najvišjim avstrijskim odlikovanjem za hrabrost, redom Marije Terezije. Drugi odlikovanec je bil topniški oficir, matematik Jurij Vega. Nazadnje je bila natisnjena tudi znamka s knežjim kamnom, prastarim simbolom slovenske državnosti.

K opisanemu ohranjanju spomina na velikane slovenske zgodovine in s tem povezani večji prepoznavnosti našega kraja v Sloveniji pa pomembno prispevata tudi Občina Logatec in župan Berto Menard, ki jima gre posebna zahvala za doprinos pri ohranjanju slovenske in logaške kulturne dediščine.

Vojni muzej Logatec

POPRAVEK

V decembrski številki Logaških novic smo na strani 15 v članku Zgodovina Hotedršice: KO O SVOJI VASI SPREGOVORILJO LJUDJE v uvodu napačno zapisali, da mag. Zarja Trček, avtorica knjige, poučuje na hotenjski osnovni šoli. Pravilno je, da je v preteklosti poučevala na OŠ Tabor in podružnici Hotedršica, zdaj pa poučuje na OŠ 8 talcev.

Uredništvo

VOLJA NAJDE POT

Nenavadno leto se je poslovilo. Terjalo je veliko prilagajanja in iskanja drugačnih možnosti delovanja od tistih, ki smo jih že poznali.

Obrtniški zbor »Notranjska« je v začetku leta pred novimi izzivi. Vaje teko prek spleta, tudi občni zbor, ki bo začrtal letošnji delovni program, bo potekal na daljavo. Poleg utečenih dogodkov - letnega koncerta z gosti, petja v domovih, na spominskih slovesnostih in decembrskem koncertu - bo najtehtnejše gostovanje v Švici, posvečeno jubilejnemu prazniku slovenske države. Zbor pričakuje tudi sodelovanje na revijah ter petje na prireditvah drugih organizatorjev. Verjetno pa nastopi ne bodo stekli prej kot zelo pozno spomladi.

Zaradi utesnjenih razmer se je zbor spopadel z delom na daljavo. Zanimiva izkušnja, ki pa ne more nadomestiti srečanja v živo. A tako je bilo in še vedno je. Je pa zato bil čas za ureditev notnega arhiva, izvedbo izrednega občnega zbora za potrditev spremenjenih pravil in lanskega delovnega načrta, pa še za spletni seminar o aranžiranju skladb si je eden od korepetitorjev našel čas.

Spremembe so edina stalnica. Upajmo, da prinašajo napredek.

*Janez Gostiša
Foto: Primož Sark*

Ena za Prešerna

Kmalu so njega pesmi zaslovele,
balade in romance, napisi in gazele,
krona vsega pa Krst in vsi soneti,
da se zdaj po njih zgledujejo poeti.

Ko pesmi mnoge spretno
skup je dajal,
je z njimi hvalil in častil,
grajal in nagajal.
In ne, nikdar ni bal se črnega talarja,
ni bal se niti presvetlega cesarja.

Iskrivi duh bil je
brez dlake na jeziku,
a srce, ljubezni lačno,
je vpilo k Tolažniku.
Mu bile so srčne rane huda bol,
od sedmero njih, od Julije najbolj.

Zarad' ljubezni bilo v srcu
je trpljenje,
po miru,
sreči neizmerno hrepenenje.
In ker srce v bolečini
išče pot k rešitvi,
blaži žalost in nesrečo
svojo v delitvi.

Tako nastajale so njega pesmi
večne,
mnogo bolj nesrečne kakor srečne,
a tudi srčne,
domoljubne, plemenite,
hej, prav vsi narodi živite!!!

Zato naj na dan kulture, poezije,
povsod prešerno veselje se razlije!
In slep ni, kdor se s petjem ukvarja,
on ne umrje, saj za večnost ustvarja.

Marendolski

MLADINSKI ORKESTER PIHALNEGA ORKESTRA LOGATEC

Nastop mladinskega orkestra v Slovenski filharmoniji leta 2019

Pihalni orkester Logatec je lani septembra stopil že v tretjo zaporedno sezono, ko ima pod svojim okriljem tudi mladinski orkester. Gre za projekt, ki se je iz začetne »mladinske sekcije« prelevil v pravi mali pihalni orkester in vsako leto znova zraste tako v kvaliteti kot kvantiteti.

Nekako naravna pot vsakega društva je, da se mu vsako leto pridruži kak nov član in hkrati tudi kakšen odide. Gre za pretok, s katerim se srečuje vsako društvo in Pihalni orkester Logatec ni v tem nič drugačen. Pred nekaj leti se je orkester soočil s situacijo, ko je bil odliv članov večji kot priliv, hkrati pa je število mladih članov precej upadlo. Ker takšna situacija za društvo ni obetala nič dobrega, sta dirigent Vid Pupis in takratni predsednik Iztok Krajnc prišla do zamisli, da društvo ustanovi mladinski orkester. Slednji bi tako predstavljal dober vir mladih nadarjenih glasbenikov ter pomagal pri postopni in lažji vključitvi učencev iz Glasbene šole Logatec v pihalni orkester.

Tako je društvo v letu 2017 ustanovilo mladinsko sekcijo, ki se je v treh letih odlično prijela in že okrepila tudi matični orkester z novimi mladimi člani. Mladinsko sekcijo sestavljajo mlajši godbeniki do 30 let, povabljeni učenci iz orkestra Glasbene šole Logatec in drugi mladi glasbeniki, ki se zaradi različnih obveznosti ne morejo redno udeleževati vaj pihalnega orkestra. Mladinska sekcija je z začetnih 25 članov zrasla na več kot 40-člansko za-

sedbo in lahko rečemo, da ne gre več za sekcijo, ampak za čisto pravi mladinski pihalni orkester. Sprva je mladinski orkester vodil dirigent Vid Pupis, lani pa je vodenje prevzel Miha Nagode, profesionalni glasbenik – klarinetist in dolgoletni član Pihalnega orkestra Logatec.

Orkester ima v času sezone enkrat mesečno vaje, doslej pa je imel že kar nekaj nastopov v okviru koncertov, ki jih je priredil matični orkester. Najzanimivejši nastop mladinskega orkestra je do sedaj prav gotovo bil v Slovenski filharmoniji leta 2019, kjer je nastopil v uvodnem delu koncerta Pihalnega orkestra Logatec. Velika želja mladih glasbenikov je, da bi v bližnji prihodnosti pripravili tudi čisto svoj krajši samostojni koncert.

Načrti mladega orkestra so predvsem v nadaljevanju trenutno zastavljenega dela ter krepitvi števila novih članov in kvalitete igranja – tako preko udeležbe članov orkestra na različnih glasbenih delavnicah, kot tudi udejstvovanja na poletnih godbenih taborih, seminarjih itd. Predvsem pa si vsi želimo, da se zdravstvena situacija čimprej uredi in da končno lahko zopet primemo za instrumente in začnemo z vajami, druženjem in nastopi!

*Marko Šraj, predsednik KD PO Logatec
Foto: Valter Leban*

SPOMIN NA ROJAKINJO Z LOGAŠKEGA PROFESORICO ALOJZIJU BRUS¹

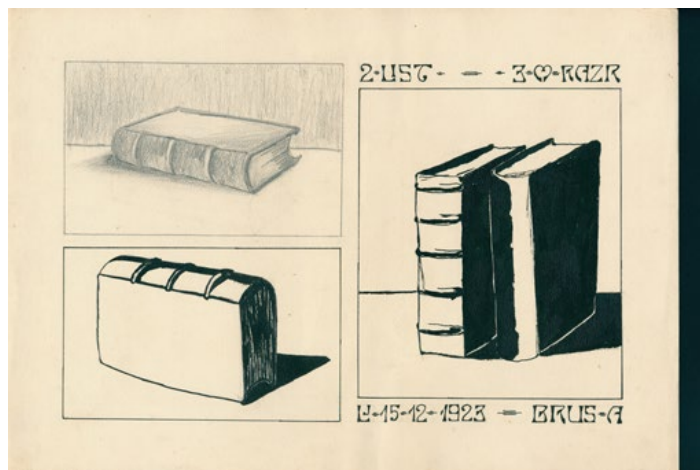
V Pokrajinskem arhivu Nova Gorica (PANG) hranijo pet risb s svinčnikom in tušem ter en akvarel slavistke, pesnice, prevajalke in publicistke Alojzije (Lojzke) Brus, doma iz Novega Sveta. Gre za dela – arhivu jih je izročil njen nečak dr. Alojz Brus –, ki so nastala med letoma 1923 in 1928, v času njenega bivanja v Ljubljani. V srca mnogih pa se je Brusova zapisala zlasti zaradi svojega izjemnega pedagoškega dela in velikega vpliva, ki ga je imela na svoje učence. Bila je med tistimi, ki so po koncu 2. svetovne vojne postavili temelje novogoriške gimnazije.

Rodila se je 5. januarja 1909 v Novem Svetu v revni in številni bajtarski družini. Osnovno šolo je sprva obiskovala v Hotedršici, ko pa je po koncu 1. svetovne vojne šola postala italijanska, je odšla v Ljubljano. Po maturi se je 1931. vpisala na slovenistiko (njeni učitelji so bili mdr. France Kidrič, Ivan Prijatelj, Fran Ramovš) in 1935. diplomirala. Njena prva služba je bilo suplentsko mesto na ljubljanskih šolah, hkrati je tudi prevajala (iz francoščine roman *Rodbina Roquevillardov* Henrija Bordeauxa) ter pisala pesmi.

Dejavna je bila tudi v primorskih emigrantskih društvih. Že na samem začetku je pristopila k Osvobodilni fronti (OF), s predavanji je nastopala v AFŽ (Antifašistična fronta žena). Po koncu 2. svetovne vojne je bila poslana v Gorico, kjer se je posvetila pedagoškemu delu. Do jeseni 1950 je bila edina slovenistka na višji gimnaziji in se je največ ukvarjala z izvenšolsko dejavnostjo na kulturno-prosvetnem področju. Prva zamisel o Mladinskem kulturno-umetniškem društvu (MKUD) sega v šolsko leto 1948/49; delo je bilo razdeljeno na dramski in recitacijski odsek, literarni krožek in pevski zbor. Razen slednjega je druge odseke prva leta vodila Brusova (Uršič). Vse to delovanje je bilo izredno pomembno v takrat komaj nastajajočem mestu Novi Gorici.

Ker pa je »nova oblast hotela imeti popoln nadzor nad celotnim procesom izobraževanja« (Gabrič), vsa strokovnost in sposobnost prof. Brusove nista odtehtali dejstva, da je ostala globoko verna oseba. Septembra 1955 so jo kazensko premestili v Ajdovščino, kjer je ostala do leta 1959, od 1960. je bila ponovno na novogoriški gimnaziji. Po besedah njenega nekdanjega učenca, književnika Saše Vuge, sta bila prav ta premestitev in milo rečeno nesramno ravnanje oblastnikov tudi razlog za njeno prezgodnjo smrt. Njena velika želja je sicer bila, da bi se vrnila v Novi Svet, kjer si je urejala dom. A njeno telo je klonilo, umrla je za rakom 13. februarja 1965.

Njeni nekdanji dijaki z novogoriške in ajdovske gimnazije so ji na pokopališču v Solkanu leta 2002 dali postaviti nagrobni spomenik (kamnosek Vojko Mužina). Nagrobnik je po slovesni

sveti maši blagoslovil koprski pomožni škof dr. Jurij Bizjak, pokroviteljstvo nad njim pa je prevzel ravnatelj novogoriškega srednješolskega centra Bojan Bratina.

Pri risbah, hranjenih v PANG, gre bržkone za šolske risbe. Motivi so vzeti iz njene neposredne okolice. Najzgodnejša (upodobitev štirih knjig v različnih perspektivnih pogledih) je s konca leta 1923. Na naslednji (1925) je upodobljen lesen škaf v dveh pogledih, zgornji naslikan s svinčnikom, spodnji v akvarelu. Motiv je gotovo večkrat videvala doma, saj je bil njen oče sodar. Upodobitvi s svinčnikom *Ecce Homo* in *Mater dolorosa* nista datirani, sta pa obe signirani. Gre za kopiji po dveh vplivnih italijanskih baročnih delih, in sicer *Kristus s trnjevo krono* Guida Reniju ter *Mater dolorosa* Carla Dolcija. Podobi sta bili množično reproducirani, v času pred 2. svetovno vojno so take slike pogosto visele v kmečkih hišah v t. i. »bogkovem kotu«, tiskane so bile na mrljiških podobnicah itd. Kot zadnja je risba stola s svinčnikom, datirana 1928.

Za konec dodajmo, da bi bilo glede na širši pomen in vpliv Alojzije Brus vredno razmisliti o postavitvi obeležja v njen spomin tudi v njenih domačih krajih, torej na Logaškem.

Simona Kermavnar

Izbor virov in literature

SI PANG 882, Brus Alojzija, t. e. 1, 5 risb; SBL; PSBL; Aleš Gabrič, Šolstvo na Slovenskem, v: Zbornik..., 1991, str. 67–92; Ivanka Uršič, Profesorica Alojzija Brus, Goriški letnik (Breclev zbornik), 28/ 2001, str. 235–250; Tilka Jerič, Moj mali veliki Novi Svet, Logatec 2006, str. 270–285.

Slika

Knjige (SI PANG 882, Alojzija Brus, t. e. 1)

¹ Članek je v celoti objavljen na portalu Moja občina.si Logatec (<https://www.mojaobcina.si/logatec/novice/veliko-lepega-je-na-tem-svetu-najlepsa-pa-je-harmonija-dus-ljubezen-ki-se-pretaka-med-njimi-prijateljstvo-alozija-brus-in-njene-risbe-v-pokrajinskem-arhivu-v-novi-gorici.html>, januar 2021.

ARHITEKT JOŽE PLEČNIK NA LOGAŠKEM (14)

Kapela Srca Jezusovega v luči dokumentov

Proučevanje dejstev o sodelovanju logaških mizarjev pri opremljanju kapelice je pospešila bojazen, da kapelice kmalu ne bo več. Takoj je bilo treba ukrepati. Navezal sem stik s patrom Marjanom Kokaljem, ravnateljem Jezuitskega kolegija Magis v Mariboru, ki ima domicil v stavbi, kjer je kapela Srca Jezusovega. Obisk, načrtovan 17. marca 2020, je zaradi epidemije odpadel, 19. junija pa smo ga izvedli. Zaradi obilo obveznosti mi je p. M. Kokalj šele nedavno pripravil in poslal izjemne (skenirane) fotografije in obširno dokumentacijo o kronologiji dogodkov v zvezi s »Plečnikovo kapelo«.

Fotografije prikazujejo kapelo v različnih obdobjih. V svojem tekstu p. Kokalj zapiše: »(...) Med drugim je p. Tomc, ki je bil **predstojnik skupnosti (pater superior***, op. p.) in osebni prijatelj s Plečnikom, Plečnika prosil (tudi na prigovarjanje častilcev Srca Jezusovega), da napravi načrt za hišno kapelo, ki pa bo imela samostojen zunanji vhod, da bi ljudje od zunaj mogli prihajati k maši. Plečnik je v začetku zelo nerad ugodil tej prošnji, ker je bil prostor

za kapelo predviden v stanovanjski hiši, poleg tega pa še v pritličju, pod bivalnimi prostori. Po njegovem mnenju Bog ne more prebivati pod prostori, kjer živijo ljudje in po njem tako rekoč hodijo, pač pa nad njim ne more biti ničesar. Zato je prezbiterij potegnil iz hiše in na drugi strani podobno napravil z vhomom.

Kapelo so jezuiti postavili z lastnimi sredstvi ter sredstvi dobrotnikov, ki so tudi vpisani v knjigo dobrotnikov, ki se nahaja v jezuitskem arhivu v Ljubljani. (...) lesen opaž po kapeli pa nameščen po letu 1935. (...)« Ob portretu dr. Andreja Karolina, lavantinskega škofa (1923-1933), je zapisano, da je blagoslovil kapelo 30. 10. 1932. O fotografiji, objavljeni v 13. delu v prejšnjih »Logaških«, je zapisal: »Kapela še brez opaža, ki je bil nameščen l. 1935 ali kasneje. Vidna sta še oba (»predkonceilska«) oltarja, pod je drugačen, ni še jezuitskih svetnikov, obhajilna miza pred prezbiterijem.« O tej fotografiji menim, da je morda posneta že l. 1932, saj nad oltarjem še ni lestence! Avtor fotografij l. 1945 (od bombardiranja pošk. zid, demolirana

Prvotni Marijin oltar

kapela ter seno po tleh) je pater Jože Preac, ki se je prvi vrnil. Pater Venčeslav Vrtovec (znameniti pilot avstroogrške vojske in udeleženec soške fronte) je v kapelo prišel takoj za Preacem in je v intervjuju (fragment tipkopisa) izjavil: »S samokolnico sem vozil omet in nesnago iz nje. Nemci so jo uporabljali za plesišče.« P. Kokalj: »Kapela je Nemcem služila kot plesišče, pa tudi kot spalnica za vojsko s senom po tleh.« V dnevniku (fragment rokopisa) 2. avg. – 8. okt. 1945: »(...) 7. (avg., op. p.) Smo začeli prevažati oltarje, klopi, križev pot itd. iz škofije, stolnice in župnišča sv. Magdalene, kamor so jih prijatelji po želji prevzvišeni z veliko požrtvovalnostjo spravili one usodne dni 21.- 20. apr. 41, ko smo že bili v taborišču. (...) 19. (avg., nedelja, op. p.) Blagoslovitev kapele. – Ob 9. uri je p. sup.* (Franc Tomc, op. p.) imel kratek pozdravni govor vernikom, ki so se v precejšnjem številu zbrali k tej preprosti slovesnosti.« Potem je blagoslovil kapelo ob asistenci p. Vrtoveca. Sledila je sv. maša za dobrotnike.

Gvido Komar

(se nadaljuje)

Oltar Srca Jezusovega (Datum fotografij: 19. 9. 1935 Vir: Jezuitski kolegij Magis)

VINKO HALOŽAN – MODER SOGOVORNIK ZA VSE ČASE

Vinko Haložan pozimi 1970 ob odprtju smučarske skakalnice v Logaških Žibršah

Pred 79 leti ukradeni otrok, učitelj, pred 50 leti predsednik Skupščine Občine Logatec, gospodarstvenik. Spomin na Vinka Haložana tudi po slabih četrst stoletja živi.

31. 12. 1926 je bil v Središču ob Dravi rojen Vinko Haložan. L. 1938 se je oče na železnici smrtno ponesrečil, mati pa je ostala s šestimi otroki brez vsake pomoči. Otrok je namesto v šolo moral v Oljarno služiti za preživetje družine. Nemci so marca 1942 kot talca ustrelili najstarejšega brata, njega pa poslali na sezonsko delo v Brežice. 11. 8. 1942 je bil z mamo, bratoma in sestrama transportiran s prvimi 600 "ukradenimi slovenskimi otroki" v nemška koncentracijska taborišča. Matere in mlajši otroci v Auschwitz, kjer so bili žrtve poskusov nacističnega zdravnika Mengeleja. Delovno sposobne otroke so selili po mladinskih taboriščih v Šleziji. Malčki do enega leta so bili oddani v posvojitev nemškim družinam, za vedno ponemčeni. Strašno ločevanje družin, gestapovsko urjenje in potujčevanje, izkoriščanje lačnih otrok za težko delo so usodno zaznamovali spomin in zdravje prizadetih.

Vinko, rešen grozot nacizma, izmučen in onemogel se je 19. 7. 1945 vrnil na požgano domačijo in od sester izvedel, da je nemški stražar v Auschwitzu ustrelil mamo. Začela se je kalvarija sirot z "Deutshekinder", ideologijo nacizma krivično zaznamovanih. Sestri sta morali v rejništvo. Z bratoma je za preživetje in streho nad glavo poprijel za vsako delo, dokler se ni končno zaposlil kot miličnik, po opravljeni gimnaziji in tečaju za učitelje pa je poučeval v okolici Ptuja, v VZ Smlednik, v OŠ Rovte. V šolskem letu 1959/1960 sta z ženo Sonjo prišla učiteljevat v Gornji Logatec.

Vinko Haložan je kot ravnatelj in predstojnik Zavoda za šolstvo SRS v Logatcu ves svoj čas razdajal za razvoj šolstva in izbor izvrstnih osnovnošolskih pedagogov. Leta 1969 se je na njegovo pobudo za izgradnjo novih osnovnih šol in zdravstvenega doma s sredstvi, zbranimi s krajevnimi samoprispevki občanov, začel skokovit razvoj logaške občine. Predsednik SO Logatec je z občinskimi odborniki transparentno in odkritosrčno sodeloval v korist krajanov in bil zaslužen tudi za gradnjo tovarne Valkarton v Logatcu.

Med občani, sodelavci in poslovnimi partnerji po vsej nekdanji državi SFRJ je imel velik ugled. Spoštoval je dostojanstvo, znanje, ideje, izkušnje, sposobnosti in želje slehernega človeka. Rad je rekel: "Le pošteno delo za skupno dobro je dobro zame, zate, za naše družine, za vse nas. Ne prepirajmo se, ne glodajmo po preteklosti. Bodimo ljudje, ljudje." Mož jeklene volje, mož besede je dokazal, kako pomembno je, da je pravi človek na pravem mestu. Danes, ko svet politika in covid norija razčlovečujeta in omejujeta, bi bil Vinko Haložan zaskrbljen a spodbujajoče moder sogovornik. Prehitro se je poslovil 26. 10. 1997. Človek je del časa, ki ga več ni, del zgodovine, zato je prav, da spomin na Vinka Haložana ne zbledi.

*Jana Jerina
Foto: osebni arhiv*

PETER PAVEL GLAVAR – ČLOVEK ZNANJA IN OMIKE

Letos mineva 300 let od rojstva Petra Pavla Glavarja, zato smo se čebelarji ob tem poklonili njegovemu spominu. Razlog, da čebelarji Glavarja še posebej cenimo, je, da je leta 1776 napisal prvo čebelarstvo knjigo v slovenščini 'Pogovor o čebelnih rojih'. Zato ga lahko upravičeno prištevamo med pomembne može, ki so prispevali k uveljavitvi slovenskega jezika, slovenske kulture in Slovencev kot naroda.

Če je obče znano, da je bil Anton Janša prvi učitelj čebelarstva na Dunaju, pa širši javnosti večinoma ni, da je priporočilno pismo ob odhodu na Dunaj za Janšo napisal prav Glavar. Kdo je bil Peter Pavel Glavar? Kot nezakonski otrok je prehodil trnovo pot do duhovniškega poklica, izredna razgledanost pa mu je odprla vrata vse do dunajskega dvora. Kot duhovnik je upravljal cerkveno posest malteškega viteškega reda v Komendi, kjer je kot velik humanist svojega časa ustvaril knjižnico, ki je takrat štela izrednih 1.500 različnih knjig.

Ma. P.

SEDMI PAKET UKREPOV ZA OMILITEV POSLEDIC EPIDEMIJE

Sedmi protikoronski zakon (ZIUPOPDVE) je ob dodatni pomoči za gospodarstvo prinesel tudi enkratni krizni dodatek najranljivejšim skupinam prebivalstva ter dodatno pomoč zdravstvu, turizmu, prevoznikom, socialnim in zdravstvenim delavcem. Zakon je v veljavo stopil 31. 12. 2020.

Temeljni dohodek tudi za januar, februar in marec

Izjava za pridobitev mesečnega temeljnega dohodka za samozaposlene za januar, februar in marec je že dostopna na spletnem portalu eDavki in v mobilni aplikaciji eDavki. Vloge ni mogoče vložiti v papirnati obliki. Mesečni temeljni dohodek znaša 1.100 EUR na mesec.

Najemnine za poslovne nepremičnine

PKP7 prinaša tudi ukrepe glede najema poslovnih nepremičnin. Najemnik, ki mu je zaradi epidemije s predpisi opravljanje gospodarske dejavnosti onemogočeno ali bistveno omejeno in zaradi tega poslovne nepremičnine ne more v celoti ali v pretežnem delu uporabljati za dogovorjen namen, lahko ne glede na *Zakon o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih* najemno pogodbo odpove s pisno izjavo z odpovednim rokom osem dni; zahteva odlog plačila obveznosti iz najemne pogodbe in podaljšanje veljavnosti najemne pogodbe, sklenjene za določen čas. Ukrep velja do 30. junija 2021.

Ukrep skrajšanja delovnega časa podaljšan do 30. 6. 2021

Po ZIUOOPE, ki ureja skrajšanje delovnega časa, velja ukrep do 31. 12. 2020. Vlada ga je podaljšala do 30. 6. 2021. PKP7 v 25. členu določa, da je vlogo mogoče oddati do 10. 6. 2021.

Davčna izvršba

PKP7 prinaša spremembe na področju davčne izvršbe, izvzema prejemkov iz izvršbe in stečajne mase ter glede odloga izvršbe. Davčni organ začne davčno izvršbo samo v nujnih zadevah. Ukrep velja do 31. januarja 2021.

Krizni dodatek za širši krog upravičencev

Krizni dodatek bodo dobili upokoenci, študenti, prejemniki otroškega dodatka, starši z več otroki, starejši kmetje in in zaposleni s prejemki v višini do dveh minimalnih plač.

- *Upokoenci* s pokojninami do 714 evrov so prejeli dodatek, kot so ga že v prvem valu epidemije.
- *Zaposleni z nizkimi dohodki* – vsakemu zaposlenemu, ki dela in čigar novembrska plača ni presegla dvakratnika minimalne plače, je delodajalec izplačal ob plači za december 2020 krizni dodatek v višini 200 evrov. Od kriznega dodatka se ne plačajo davki in prispevki. Za povračilo izplačanega tovrstnega dodatka delodajalec preko informacijskega sistema FURS najpozneje do

konca februarja 2021 predloži izjavo, s katero izjavlja, da je zaposlenemu izplačal krizni dodatek. FURS izplača povračilo kriznega dodatka najpozneje do 20. marca 2021.

- *Osebe, ki so izgubile zaposlitev iz poslovnega razloga* – Za osebe, ki ne izpolnjujejo pogoja za pridobitev denarnega nadomestila za brezposelnost po *Zakonu o urejanju trga dela* in jim je od 18. oktobra 2020 dalje prenehala pogodba o zaposlitvi iz poslovnega razloga ali pogodba o zaposlitvi, sklenjena za določen čas, zakon uvaja začasno denarno nadomestilo plače zaradi izgube zaposlitve v višini 513,64 evrov bruto na mesec za čas trajanja razglašene epidemije.
- *Študenti* so 31. 1. 2021 dobili 150 evrov dodatka, in sicer vsi tisti, ki se v študijskem letu 2020/2021 izobražujejo po javnoveljavnih študijskih programih in na dan 19. 10. 2020 niso bili vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Dodatek je oproščen plačila dohodnine.
- *Družine z otroki* – enkratni solidarnostni dodatek v višini 50 evrov za vse otroke pripada enemu od staršev oz. rejniku otroka do starosti 18 let s stalnim ali začasnim prebivališčem v Sloveniji, ki dejansko živi v Sloveniji.
- *Višji dodatek za nego otroka* – znesek dodatka za nego otroka na podlagi zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih se poveča za 100 evrov.
- *Povečan dodatek za velike družine* – znesek letnega dodatka za velike družine se za čas do konca epidemije poveča za 100 evrov za družine s tremi otroki in za 200 evrov za družine s štirimi ali več otroki.
- *Enkratni solidarnostni dodatek za novorojence* – eden od staršev oz. posvojitelj otroka s stalnim prebivališčem v Sloveniji, rojenega v času od 1. januarja 2020 do enega leta po koncu epidemije, bo prejel enkratni solidarnostni dodatek za novorojenca višini 500 evrov.
- *Starejši kmetje z nizkimi prejemki* dobijo dodatek v višini 150 evrov. Do enkratnega solidarnostnega dodatka so upravičene osebe, ki so na dan 31. 12. 2020 dopolnile 65 let starosti; nosilci oziroma člani kmetije; imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji; niso prejeli solidarnostnega dodatka za upokoence v skladu z 92. členom zakona; in katerih obdavčljivi dohodki po zakonu, ki ureja dohodnino za leto 2019, preračunano na mesec, niso presegli zneska 591,20 evrov.

Ukrepi na področju zdravstva

Zvišanje urne postavke zaposlenim v bolnišnicah in domovih za starejše. Za zaposlene v bolnišnicah in domovih za starejše je predvideno zvišanje urne postavke za najmanj 30 odstotkov. Tistim zdravstvenim delavcem, ki delajo v posebno rizičnih pogojih,

tudi v okviru javnih del, se bo urna postavka povečala za 65 odstotkov.

Oprostitev plačila DDV za medicinske pripomočke

Medicinski pripomočki, ki so potrebni v boju proti covid-19, bodo oproščeni plačila DDV (najdlje do 31. 12. 2022).

Kritje fiksnih stroškov

Pri delnem kritju fiksnih stroškov podjetij je višina povračila: 1.000 evrov mesečno na zaposlenega, če so podjetju prihodki od prodaje upadli za 30 do vključno 70 odstotkov; in 2.000 evrov mesečno na zaposlenega, če so podjetju prihodki od prodaje upadli za več kot 70 odstotkov. Upravičeno obdobje pomoči v obliki delnega povračila nekritih fiksnih stroškov iz 109. člena ZIUOPDVE se podaljša do 31. 3. 2021.

Sredstva za garancije za bančne kredite

Tista podjetja, ki jih je sedanja kriza najbolj prizadela, bodo lahko tudi koristila posebna posojila SID banke in Slovenskega podjetniškega sklada z državnim jamstvom.

Podaljšanje ukrepa odloga plačila davkov in prispevkov

Vlada je ukrep iz 67. in 68. člena ZIUOPDVE podaljšala do 31. 3. 2021. Davčni zavezanci lahko tako do vključno 31. 3. 2021 vlagajo vloge za odlog oz. obročno plačilo davkov (tudi akontacij in davčnega odtegljaja ter prispevkov) iz razloga izgube sposobnosti pridobivanja prihodkov zaradi epidemije.

Nadomestilo plače za karanteno in višjo silo vsaj v višini minimalne plače

PKP7 določa, da nadomestilo plače za karanteno in višjo silo ne sme biti manjše od minimalne plače. Sprememba velja od 1. 12. 2020 dalje. Trenutno je ukrep podaljšán do 31. 3. 2021. Pri karanteni nadomestilo plače ne sme biti manjše od minimalne plače v primeru, da delavcu pripada nadomestilo plače v višini 80 % osnove iz 137/7 ZDR-1 in če mu pripada nadomestilo plače v velikosti plače, ki bi jo prejel, če bi delal (okužba pri opravljanju dela).

Odpoved v primeru, da delavec izpolnjuje pogoje za starostno upokožitev

PKP7 prinaša možnost, da delodajalec delavcu odpove pogodbo o zaposlitvi, če ta izpolnjuje pogoje za starostno upokožitev (21. člen). Delodajalec lahko delavcu odpove pogodbo o zaposlitvi brez navedbe utemeljenega razloga in z odpovednim rokom 60 dni, če delavec izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine v skladu s prvim in četrtem odstavkom 27. člena ZPIZ-2. V tem primeru ima delavec pravico do odpravnine v skladu s 108. členom ZDR-1 (kot velja za odpoved iz poslovnih razlogov). Ukrep velja od uveljavitve zakona dalje in ni časovno omejen.

Pomoč za izvedbo hitrih testov

Pravne osebe, ki so organizirane kot gospodarske družbe, samostojni podjetniki posamezniki in zadruga so upravičeni do pomoči za izvedbo hitrih testov v višini 40 evrov na zaposlenega na dan oddaje vloge. Vlogo je treba vložiti prek eDavkov najpozneje do konca januarja 2021. FURS izplača pomoč v enkratnem znesku.

Pomoč gasilem

Sedmi protikoronski zakon zagotavlja nadomestilo izpada sredstev prostovoljnemu gasilskemu društvu za nakup osebne zaščitne opreme, skupne opreme in gasilskih vozil, in sicer v višini do 4.500 evrov.

Pomoč prevoznikom

Zakon predvideva nadomestilo stroškov za izvajalce prevozov (šolski, železniški, avtobusni, občasni prevozi). Ministrstvo za infrastrukturo je pripravilo vloge za povrnitev dela stroškov. Vloge morajo upravičenci posredovati do 25. februarja 2021.

Dejan Šraml

NICECAR D.O.O.
AVTOKLEPARSKE IN AVTOLIČARSKÉ STORITVE
V LOGATCU, ZAPOLJE IV, 5

✉ info@nicecar.si

☎ 030/40 50 60

POPRAVILO POŠKODB OD TOČE
 POGODBENI SERVIS ZAVAROVALNICE
 SODOBNO OPREMLJENA DELAVNICA
 NADOMESTNO VOZILO
 OČISTIMO VSAKO VOZILO PO POPRAVILU
 ORIGINALNI NADOMESTNI DELI
 OCENA ŠKODE KASKO ZAVEZANCEV ZAVAROVALNIC*

Allianz
 triglav
 SAVA ZAVAROVALNICA

LOGAŠKO GOSPODARSTVO V ČASU PANDEMIJE KORONAVIRUSA

Izbruh koronavirusa, ki je zaznamoval minulo leto, je pomenil velik šok za svetovno gospodarstvo, ki se je znašlo v nezavidljivi situaciji. Vlade so nemudoma in prvič v takem obsegu sprejele in še sprejemajo ukrepe proračunske politike in likvidnostne pomoči za zagotavljanje pomoči tistim sektorjem, ki jih je kriza najbolj prizadela. Države v našem prostoru so to naredile tudi pod okriljem Evropske unije, ki je uvedla celovit gospodarski odziv na izbruh zdravstvene krize. Tudi logaško gospodarstvo, podjetništvo in obrt se niso mogli izogniti pandemiji – ne glede na lokalno ali globalno usmerjenost so se posamezne panoge popolnoma ustavile. To smo občani lahko izkusili na lastni koži tudi v domačem okolju, zato je postalo bistvenega pomena, da se zaščitijo ključni sektorji našega gospodarstva in s tem delovna mesta oziroma zaposleni.

Veliko je individualnih težkih (socialnih) zgodb med občani in podjetniki. Predvsem po zaslugi državnih pomoči gospodarstvu zaenkrat na Logaškem nismo soočeni z večjo brezposelnostjo. Prav tako ni bilo zaznati nobenega vidnega odstopanja pri zapiranju dejavnosti poslovnih subjektov – samostojnih podjetnikov in drugih samozaposlenih ter gospodarskih družb. Seveda pa nas zahteven čas okrevanja gospodarstva, ko bodo državne pomoči ukinjene, še čaka.

Za odzive na terenu smo iz prve roke vprašali logaške podjetnike in obrtnike. Odzvali so se nam iz sektorjev gradbeništva, proizvodnje in storitev, cvetličarstva, kovinarstva in avtoservisnih storitev.

Angeli Menart, ki ima cvetličarno v središču Logatca, so aktualne epidemiološke razmere ustavile delo dobesedno čez noč. Vrata cvetličarne je morala zapreti, tako v prvem kot drugem valu. Meni, da bi kljub temu lahko poslovali, ker ob strogih varnostnih in zaščitnih ukrepih nikogar neposredno ne ogrožajo. »Sploh pa, ker delamo z živo materijo (rože), ki ne prenese dolgih izpadov proizvodnje. Cvetličarji smo ogorčeni nad odločitvijo vlade, da trgovski centri lahko prodajajo rože, mi pa

ostajamo zaprti. Sektor cvetličarstva in vrtnarstva v prihodnjih mesecih čaka veliko napora, potrpežljivosti in iznajdljivosti, da se počasi vrnemo v stare tirnice«, je še dodala Menartova.

»Bolj kot epidemija pa je naše delo oteževala birokracija. Izredno težko je bilo načrtovati potek del in se dogovarjati s strankami ter upoštevati zahteve, ki so

nam jih pristojni organi spreminjali iz dneva v dan. V tem delu nam je izredno prav prišla pomoč logaške obrtno-podjetniške zbornice, saj so nas dnevno obveščali o vseh spremembah,« pa izpostavlja **Luka Božič** iz Hotedršice, ki se ukvarja z gradbeništvom in inženiringom. Delo so morali prekinjati, težko so prišli do gradbenega materiala, nekaj strank pa jim je tudi odpovedalo sodelovanje ali pa so prestavili pričetek del za nedoločen čas. »Kljub temu smo s poslovanjem v 2020 zadovoljni, saj smo opravili večino zastavljenega dela. In najpomembneje, ostali smo zdravi«, zaključuje Božič.

Za podjetnika **Andraža Marušiča**, ki izdeluje kovinske izdelke, so bili prvi meseci, ko se je epidemija pojavila tudi pri nas, precej stresni. »V večji meri zaradi negotovosti o prihodnosti, pa tudi zaradi novih prilagoditev in ukrepov, ki jih je bilo treba nemudoma sprejeti. V nadaljevanju leta so stvari nekako stekle, novemu stanju smo se prilagodili. Obseg dela je bil sicer nekoliko manjši. V novem letu upam in pričakujem, da se bo stanje v veliki meri normaliziralo. Predvsem v zdravstvenem smislu. Potem bo tudi podjetništvo našlo svojo pot«, so pričakovanja Marušiča.

Leto 2020 je bilo leto, za katerega z gotovostjo lahko rečemo »hvala bogu«, da je minilo. Za nami je zdravstvena kriza, ki ni primerljiva z nobeno od prejšnjih kriz, ki se vsaj v gospodarstvu ciklično pojavljajo na približno deset let. Nekaj posebnega je tudi zato, ker je spodbudila vladajoče strukture, da razmišljajo in prislusneje potrebam gospodarstva in jim z različnimi ukrepi pomagajo preživeti. To se je po mojem videnju in poznavanju zgodilo prvič v zgodovini. Za vse, kar smo od države dobili, smo lahko hvaležni, moramo pa biti hkrati tudi kritični in se pogovarjati o zadevah, ki v vseh dosedanjih in trenutnih ukrepih niso bile logične, zadostne, predvsem pa niso bile pravočasne. Podjetniki, ki v tem kriznem času kolikor toliko normalno poslujemo, moramo biti absolutno kolegialni do tistih, ki jim normalno poslovanje v teh kriznih razmerah ni dano. Na drugi strani pa kritični do onih, ki to krizo izkoriščajo za vojno dobičkarstvo. Taki podjetniki niso naši podjetniki in v vsem tem času se je proti tem borila Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Slednja pa se je nadvse angažirala za tiste, ki so pomoči potrebni. V tej krizi se je pokazalo, da podjetniki potrebujemo močno združenje, ki se v našem imenu pogaja z vlado in ima pri njej posluš, da za celotno gospodarstvo lahko sooblikuje sedanost, ki v kriznem času mora biti takšna, da se vidi luč na koncu tunela. Logaška obrtna zbornica je v kriznem času delovala in še vedno deluje kot izredno proaktiven podporni podjetniški servis za logaško malo gospodarstvo. To potrjujejo tudi rezultati novih članov v 2020, slednje nas uvršča na prvo mesto v slovenskem merilu, zahvaljujoč predvsem strokovnim sodelavcem zbornice ter potrpljenju članov, če morda niso dobili povratnih informacij, ki so jih v tistem trenutku želeli. Kot predsednik zbornice sem z delom zbornice v kriznem času zadovoljen, želim, da bi se tako angažirano delo nadaljevalo tudi v prihodnje. Sploh v prvi polovici 2021, ko pričakujemo umiritev te nore zdravstvene situacije. Zahvaljujem se vsem članom zbornice za aktivno sodelovanje pri oblikovanju strategije, saj se je le-ta v kriznem letu kar nekoliko spremenila. Vsem podjetnikom in obrtnikom želim predvsem zdravja v letu 2021 in če bo to, bosta tudi poslovni uspeh in zadovoljstvo prišla samo po sebi.

*Bogdan Oblak,
predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Logatec
in generalni direktor OBLAK GROUP d.o.o.*

Leto, ki je za nami, je prineslo nova precej kruta spoznanja tudi za logaškega predsednika sekcije avtoserviserjev **Boštjana Martinška**. »Tukaj sem z mislimi predvsem pri kolegih obrtnikih, ki jim je bilo večina leta onemogočeno normalno poslovanje in to še kar traja. Moje podjetje je leto preživelo dobro, saj še vedno poslujemo, in to brez državne pomoči. Za leto, ki je pred nami, pa bom skromen, da le ne bi bilo slabše kot v minulem,« dodaja Martinšek, ki ima v Rovtah avtoservisersko in avtokleparsko delavnico.

Obrtniki in podjetniki so soglasno še izpostavili, da izbruh koronavirusa predstavlja izziv za gospodarstvo in vsakdanje življenje državljanov in državljanek. Podpirajo zaposlovanje mladih, ki so most do delovnih mest za naslednjo generacijo. Skrbi pa jih splošno nezadovoljstvo prebi-

valcev, duševne in finančne stiske, zadolževanje države, nesmotrno deljenje denarja ... Menijo, da bo to lahko dolgoročno pustilo posledice, ki bodo vplivale na vse

državljanke in tudi na obrtnike in gospodarstvo. Moramo pa biti optimistični in se vsi skupaj boriti, da čim prej spet pridemo na ustaljene tirnice.

Dejan Šraml

ŠINA: S KAKOVOSTNIM GORIVOM VARNEJE V MRZLE ZIMSKE DNI

Zima kaže zobe, temperature padajo, mraz, sneg in poledica lahko pozimi povzročajo nevšečnosti na cestah. Vozila je zato treba prilagoditi razmeram, da bomo varni tudi v zimskih mesecih. Kako to najbolje storiti, smo povprašali Edvarda Šinkovca iz logaškega družinskega podjetja Šina, ki je član skupine Vianor.

»Naše dejavnosti so avtopralnica, vulkanizerstvo in servisna dejavnost za vsa vozila. Trenutno imamo zaposlenih šest delavcev, ponujamo pa tudi del peskanja in ličenja, torej obnovo platišč in drugih avtomobilskih železnih delov,« uvodoma pojasni sogovornik. Skupina Vianor v Sloveniji trenutno združuje 36 članov, a se število letno povečuje. »Trgovska mreža je tako vzpostavljena, Petrol bdi nad tem, da nas zalaga z materialom, ki ga ponujamo svojim strankam,« dodaja Šinkovec.

Oglasno sporočilo

Zakaj Q Max iQ Diesel?

Ker zagotavlja boljši in hitrejši vžig, kar je posledica zelo visokega cetanskega števila goriva, kar vpliva tudi na lažji zagon hladilnega motorja.

Biti lokalni vulkanizer in serviser je po njegovih besedah prednost. »Ko si vezan na ožjo skupino ljudi, se moraš dnevno dokazovati s kakovostjo, saj se ti v nasprotnem primeru skupina in s tem posledično tudi promet zmanjšata.« V zimskem času, ki Logatcu praviloma ne prizanaša z nizkimi temperaturami, svetuje vozilo pripeljati na servis, kjer pregledajo ključne točke, to so hladilna tekočina, metlice za čiščenje vetrobranskih stekel, moč akumulatorjev, ob tem pa se opazi še kakšna druga pomanjkljivost, kot so zavore, zavorne ploščice itn. »Ne smemo pa pozabiti tudi na goriva, to še posebej velja za dizelska goriva, pri katerih se lahko pri nizkih temperaturah izločajo parafinski kristali, ki onemogočajo pretok goriva po vbrizgalnem sistemu in preprečujejo normalno delovanje motorja. Sodobna goriva, kot je na primer Q Max, so že dodatno izboljšana z različnimi aditivi in tako preprečujejo pojav zgoraj omenjenih težav,« iz lastnih izkušenj pove Šinkovec in opozarja: »Pri slabi kakovosti goriva avtomobili ne vžigajo ali pa ugašajo, avtomobilski deli so bolj izpostavljeni obrabi. V zimskem času v motorju nastajajo škodljiva temperaturna nihanja. Zelo pomembno je, da so goriva čista.«

V podjetju Šina opažajo, da število strank iz lokalnega okolja iz leta v leto narašča, kar je, kot pravi sogovornik, potrditve dobrega dela, prihajajo pa tudi stranke iz okoliških krajev. V času epidemije lahko poslujejo samo za pravne osebe, tako da je polovica zaposlenih doma, na čakanju, polovica pa na delovnih mestih.

Edvard Šinkovec si v letu, ki se je dobro začelo, želi predvsem zdravja. »Vse drugo bomo že kako, tudi korono bomo premagali. Želim si, da posel, gospodarska moč Slovenije ne bi upadala. Vsi smo v verigi in tok denarja se ne sme prekiniti.«

Vsa goriva Q Max so preizkušena z mednarodnimi motornimi testi, redna uporaba teh goriv pa dokazano vpliva na zdravje elementov napajalnega sistema in ključnih motornih delov.

IZBRAN PRODUKT 2020

MAXIMALNA ZANESLJIVOST V ZIMSKIH RAZMERAH.

NIŽJA PORABA GORIVA **DALJŠA ŽIVLJENJSKA DOBA** **MANJ EMISIJO V OKOLJU**

iQ DIESEL

Q MAX PETROL

VISOKOKAKOVOSTNA GORIVA

TEKAŠKE PROGE V BELO-MODRIH BARVAH

Epidemija še vedno traja in vsi ukrepi za zajezitev virusa močno vplivajo tudi na delovanje našega smučarsko tekaškega kluba. Ob takem času lani smo vikende preživljali na različnih tekaških progah Slovenije in tujine ter navijali za naše mlade uspešne tekače.

Letos je sneg pobelil bregove, Pokljuka in Planica ponujata čudovite tekaške proge, ki pa so za nas letos le pobožne želje. Nismo obupali, otroci še vedno pridno trenirajo, kolikor lahko v trenutnih pogojih. Hvaležni smo za ureditev tekaških prog na Medvedjem Brdu, ki so dober približek temu, kar tekači potrebujejo za kvalitetne treninge na snegu. Otroci, ki ne smejo trenirati v organiziranih skupinah, sami opravljajo aktivnosti po trenerjevih navodilih in tako vzdržujejo kondicijo. V teh dneh boste zagotovo opazili polno belo-modrih kap, ki švigajo mimo vas -

to so naši tekači, ki poskušajo vzdrževati dobro telesno pripravljenost. Za čase, ko bodo lahko spet pokazali, da sodijo med najboljše tekmovalce v tem lepem in garaškem športu. Trenerje skrbi, da je že veliko zamujenega in da se bodo posledice nesistematičnega dela poznale še nekaj let.

Med vsemi prepovedmi se najde tudi kakšna svetla izjema – izpeljane tekme na državnem nivoju decembra in januarja za odrasle kategorije z upoštevanjem vseh varnostnih ukrepov.

Na prvi tekmi so **Rok Tršan in brata Peček klubu TSK Logatec pritekli srebrno medaljo**. Za naš klub pa so si štafetno palico podajali tudi podpredsednik kluba **Vasja Rupnik** ter trenerja **Lucijan Nagode** in **Matej Šimenc**. Vsem čestitamo za odlične rezultate.

Na Pokljuki je 10. 1. 2021 potekala tekma v naši organizaciji. S podporo staršev in

simpatizerjev kluba smo jo odlično izpeljali. Vzdušje je bilo razmeram primerno, gledalcev in navijačev ni bilo, pa tudi izstopajočih rezultatov naših tekmovalcev ne, saj jih je kar nekaj ostalo doma v karanteni. Mi pa kljub vsemu ostajamo skupaj. In z nami še vedno naši zvesti sponzorji Unicommerce d.o.o., Trgocev, FEBRUS, PVC Nagode, Slikopleskarstvo Kepca, Dentalni studio Clarus in podpora Občine Logatec.

*Nataša Vidmar
Foto: Špela Moroz*

SAŠA MIKLAVČIČ USPELO PRETEČI DOBRODELNIH STO KILOMETROV

V sklopu projekta Botrstvo v športu je Društvo Tekači Vipavske doline, ki sicer organizira vsakoletni tek 100 ob Mrzli reki, namesto zaradi epidemije odpovedanega teka organiziralo tekaški izziv preteči 100 km sam ali v skupini. Zbrana sredstva so namenjena obetavnim mladim športnikom, ki izhajajo iz socialno ogroženih okolij. Skupaj s pobudnikom akcije, triatloncem Luko Skočajem, ki je 100 km pretekel na tekalni stezi, je enako razdaljo po Logatcu pretekla tudi Saša Miklavčič.

»Prvič sem o teku na 100 km razmišljala v letu 2019, saj sem po nekaj pretečenih maratonih iskala nov izziv,« pojasnjuje Miklavčičeva. »Po dolgih pripravah sem se istega leta udeležila teka 100 ob Mrzli reki v Ajdovščini, pa sem žal odnehala pri 90 km. Spoznala sem, da je treba imeti poleg nog pripravljeno tudi glavo. Zelo pomembna je mentalna pripravljenost vztrajati v teku ure in ure. Ni mi žal, da sem poskusila, sem pa bila po odstopu odločena, da v naslednjem letu vnovič poskusim.« V letu 2020 je bi tek 100 ob Mrzli reki načrtovan tudi kot državno prvenstvo in nanj se je Saša pripravljala več mesecev. Žal pa je bil zaradi epidemije tek odpovedan.

»Zaradi vseh v priprave vloženih ur sem se odločila 100 km preteči kar sama v Logatcu. Kakšen teden pred načrtovanim tekom sem dobila povabilo, da se s svojim tekom pridružim dobrodelni akciji 100 ob Mrzli reki z nemogočimi izzivi za nove priložnosti.« Zaradi omejitve so tekači tekli znotraj domačih občin, vsi, ki smo tekli na prostem, pa z masko,« pojasnjuje sogovornica. »Po leg Luke, ki je tekel na tekalni stezi v svoji dnevni sobi, in mene, ki sem tekla v Logatcu, je prvi dan akcije samostojno pretekel 100 km še ultramaratonec Dejan Žibret, ki je tekel po Ljubljani. Na obali so štafeto dobrega srca spleтали člani Športnega društva ŠD 3 šport, ki so Luka spremljali virtualno, tekaško štafeto (razmeram primerno so namesto štafetne palice uporabili kar razkužilo) so si podajali od ene do druge občinske meje, vse od Sečovelj do Bača pri Materiji, kjer je Luka doma.« Sicer pa

so se akciji pridružili po vsej Sloveniji, tako tekači, ki so tekli različne razdalje, kot kolesarji in pohodniki.

Na ultramaratone se je Saša začela pripravljati že kakšno leto prej, saj se mora telo počasi prilagoditi drugačnim zahtevam dolgotrajnega teka, priprave na omejnjeni tek pa so trajale štiri mesece. »Ob vikendih sem tekla daljše teke, krajše in malo hitrejše pa sem izvajala med tednom, najraje med 4. in 6. uro zjutraj.

Takrat je najmanj prometa, hkrati pa sem lahko ob 7. uri normalno začela dan v službi. Z uvedbo policijske ure se je moj urnik podrl in sem s teki lahko začela šele ob 6. uri, vendar sem se kmalu prilagodila tudi spremenjenemu urniku teka in službe. K pripravam so pripomogli tudi treningi za moč, ki jih izvajam tudi sicer na treningih karateja. Na tem teku sem imela krizo pri 42 km, ko sem čutila vsako mišico posebej in sem se začela spraševati, koliko časa bom lahko še tekla.

Po nekaj kilometrih so se bolečine unesle na stopnjo, ko jih čutiš, pa vendar niso moteče za tek. Misli, da bi prenehala, sem sproti odganjala in se usmerjala le v naslednje kilometre. V pomoč so mi bili tudi prijatelji in logaški taborniki, ki so me prišli spodbujati in mi s tem dali nov zagon. Dolge ure pa sem lažje prebila tudi zaradi glasbe, ki sem jo občasno poslušala. Ves čas sta me spodbujala tudi mož in sin, ki sta me oskrbovala s hrano in pijačo, zadnje kilometre pa tudi organizatorji akcije. Saša je neprekinjeno tekla skoraj 12 ur, ker je decembra dan zelo kratek, je začela in končala v temi.

»Po 12-ih urah teka sem najprej občutila zadovoljstvo in olajšanje. Olajšanje ne samo zato, ker sem se lahko ustavila, temveč tudi zato, ker sem zaradi neuspelega teka pred enim letom čutila dolg, da mi tokrat mora uspeti. Sama sem imela še kar nekaj energije in smo po zaključku glasno proslavljali uspeh,« pove Saša, ki že razmišlja o novem podvigu, teku na 100 milj.

*Blanka Markovič Kocen
Foto: osebni arhiv*

KOLOPARK

V zadnjem času je vedno bolj aktualna tema postavitve kolo-parka v Logatcu, to je posebne steze z grbinami, ki bo ljubiteljem kolesarjenja in razgibanja predvidoma kmalu na voljo v središču mesta. Ni pa prav, da se za ta športni objekt uporablja angleška beseda "pumptrack". Beseda ni znamka niti lastno ime, je angleška in kot taka ne sodi v slovensko športno terminologijo in slovenski jezik. Povzemanje in ponavljanje tujih izrazov je najlažja, a napačna pot.

Kot Slovence nas opredeljuje naš jezik. Je edino, kar je samo naše in po čemer se razlikujemo od drugih narodov. Če izgubimo svoj jezik, nas kot naroda ne bo več. Vzeti nam ga ne morejo, razen če se mu bomo odrekli sami. Nekoč je v naše kraje vdiral nemščina, ker je tako hotela oblast na Dunaju, potem v drugi državi srbščina,

danes je to angleščina, v dobi računalnikov in pametnih telefonov še močnejša in bolj vsiljiva.

Pravilen slovenski športno-terminološki izraz, zapisan na dolgo, bi se lahko glasil "park za kolesa, skiroje, kotalke in poganjalce z razgibano asfaltno stezo," bolj preprosto, krajše in tudi najustrežnejše pa KOLOPARK. Kolesa (kolesca) so namreč sestavni del vseh pripomočkov oziroma naprav, s katerimi se vozi po stezi in parku. Takšen izraz bo sprva in za večino nekaj čudnega, a samo tako dolgo, dokler ga dovolj pogosto ne izgovorimo in se nanj navadimo.

Je pa slovenski in vredno se je potruditi, kajne?

Matjaž Švajncer

MORILEC ŽIVALI JE MED NAMI!

V petek, 18. decembra 2020, je na travniku med Sekirico in Logaščico ležala mrtva srna (ali mogoče srnjak?) z odrezano glavo. Nekdo jo je očitno ubil že zvečer, saj so ponoči psi ali lisice mrtvo žival pri trebuhu že načele. Psi pa srne niso ubili. Če bi jo ubili psi, ki kljub predpisu, da morajo biti vsi na vrvici, prosto tekajo naokoli, bi še vedno imela glavo. Tako pa ji je tisti, ki jo je ubil, glavo odrezal in odnesel s seboj. To se ni zgodilo prvič.

Pred nekaj leti je srna ali srnjak brez glave že ležal nedaleč stran v majhnem jarku tik pod južnim robom Sekirice. Tam pelje sprehajalna steza skozi majhen jeziček gozda, ki sega v travnik. Tudi tista glava je bila enako ravno odrezana in na enaki dolžini vratu. Zato je mogoče sklepati, da med nami živi nekdo, ki je ubil obe srni, verjetno pa jih je še več, le da ni znano. Za sklepanje o tem, za kakšne vrste človeka gre, pa sta dovolj že oba znana primera.

Divji lovci lovijo zaradi mesa ali zaradi trofeje, ta ni eno ne drugo, pač pa motena osebnost. Srnjaki novembra odvržejo roge, novi jim šele morajo zrasti in tudi potem so do pomladi, ko si jih čistijo ob mladem drevju, kosmati in brez videza trofeje. Ta človek srne ubija zaradi slasti do ubijanja. To, da jim odreže glavo, omogoča sklepanje, da je verjetno duševno moten. Če je res tako, mu mogoče nenadoma ne bo dovolj samo ubijanje srn. Zato moramo tega ubijalca srn ustaviti. Ubija mogoče s samostrelom ali malokalibrsko puško, pri kateri poka skoraj ni slišati. V sedanjih časih tudi dušilci na strelnem orožju niso več posebnost. Zato bodimo pozorni ob vsakem, še tako šibkem strelu in takoj obvestimo policijo.

Janez Švajncer

Lovčeva ljubica

(Foto z dovoljenjem avtorja)
(po Vodnikovi meri)

Ne smejte se, prosim,
ne mislite zlo!
Berite spoštljivo,
ker res je vse to:
sem videl dekleta
so nam v okras,
al' ona je lepša,
še lepši njen stas.
Če v koči prespim,
si močno jo želim,
jo k sebi privijem,
da lažje zaspim.
Ona me spremlja
v lepem in slabem,
a ko se osuši,
jo z oljem namažem..
Če bolj jo pobožam,
njen lik me žgečka.
V naravo jo speljem,
tam rajši se vda.
Z vajo začneva,
se počasi ogreva.
Vstavim ji metek
in glej lep zadetek
Dve uri ne steče,
ker tremo še ima,
potem vse pozabi,
v galop se poda.
Se vse že kadi,
jo skoraj raznese,
trenutek predahne
in znova želi.
Kako ji naj ustrežem,
ne morem takoj.
vsaj malo počijem,
Sicer me bo joj.
Zdaj vse vam je znano,
o meni in njej.
Lovska puška je ona,
a jaz njen plebej!

avtor: Č. Miro Vučič

Foto: Sašo Novak, lastnik puške in avtor gravure
(slika je simbolična, zaradi vrhunske gravure)

In memoriam

V 75. letu starosti je umrl Miro Leskovec (1946 – 2021), oče športa in dolgoletni namiznoteniški delavec. Miro je bil več kot 30 let gonilna sila namiznega tenisa na Notranjskem, častni član Namiznoteniškega kluba Logatec in komisar lige v Namiznoteniški zvezi Slovenije.

V svojem večdesetletnem aktivnem delovanju v namiznem tenisu, nogometu, teku na smučeh in drugih športnih panogah se je Miro izkazal kot odličen klubski trener, mentor, sodnik, delegat, funkcionar, sponzor ter organizator številnih prvenstev (domačih in mednarodnih) in ekipnih tekmovanj. V namiznoteniško udejstvovanje je aktivno vpletel tudi svoje prijatelje, ki mu jih nikoli ni manjkalo.

Z bogatim poklicnim znanjem in izkušnjami je bil več let spoštovan in zaupanja vreden član Namiznoteniške zveze Slovenije. Bil je tudi avtor spominske knjige ob jubileju 60-letnice NTK Logatec.

Za svoje delo in udejstvovanje je prejel številne nagrade, med njimi tudi priznanje Občine Logatec za doprinos na področju športa.

Hvala, spoštovani kolega in dragi prijatelj, naj ti bo zemlja lahka!

NTK Logatec

Vsi, ki radi jih imamo,
nikdar ne umro,
le v nas se preselijo
in naprej, naprej živijo,
so in tu ostanejo.

ZAHVALA

BREDA ROŠIČ
ROJ. PETRIČ
(1. 4. 1933 – 4. 11. 2020)

Ob izgubi drage mame, babice in prababice Brede Rošič, rojene Petrič, iz Ravnika pri Hotedršici se zahvaljujemo vsem, ki ste jo v času njene bolezni obiskovali, ji vlivali sonce in dodajali lepe dneve življenju. Posebna zahvala pa gre ženskemu kvartetu za čudovito zapete pesmi ob slovesu, gospodu Bošnjaku za čuteče vodenje pogreba, gospodu župniku za lep pogrebni obred.

Srčna hvala tudi hčerkam, ki so nosile sveče, sliko in žaro in se ob slovesu ljube babice tako pogumno držale. Hvala tudi vsem prijateljem in svojcem za vse darove.

Vsi njeni

Sonce je zašlo za goro,
mesec je odšel za soncem;
ogelj v hiši je ugasnil ...
(Oton Župančič)

ZAHVALA

CITA LOŠTREK
(22. 11. 1930 – 25. 11. 2020)

Od drage mame, babice in prababice smo se poslovili 2. 12. 2020 v Rovtahn. Vsem se iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče.

Iskrena hvala prijateljem, sorodnikom in znancem za vse prijazne besede, tople stiske rok in pomoč, ki ste jih moji dragi mami podarili v njenem življenju. Hvala tudi osebjem Doma starejših Logatec za prijaznost in skrb v zadnjih devetih mesecih njenega življenja.

Cita Šalej z družino

Dedi, pogrešamo te.

ZAHVALA

3. decembra se je od nas poslovil
naš dedí

ERIH OKROŽNIK
(1931 – 2020)

Od njega smo se poslovili 11. decembra v najožjem družinskem krogu.

Vsi njegovi

Kjerkoli si zdaj – naj te sreča obišče!
V svetlobi naj tvoje bo bivališče!
Ljubezen, ki obilno si nam jo dajala,
za vedno v vseh naših srcih bo ostala!

ZAHVALA

Ob bolečem slovesu naše drage
mame

IVANE LOŠTREK
(20. 9. 1928 – 10. 1. 2021)

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče ter za pomoč pri izvedbi pogrebne slovesnosti. Hvala osebju DSO Logatec za oskrbo pokojne v zadnjem letu njenega življenja, hvala g. Bošnjaku iz Komunalnega podjetja Logatec in Cvetličarni Anja za izvedbo pogrebnih storitev ter župniku Janezu Petriču za pogrebni obred. Posebna hvala vnukom Aljažu in Davorju za zaigrane pesmi ter Sabini za prebrane ganljive poslovilne besede.

Vse njeni, ki smo jo imeli neizmerno radi.

Kako prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih rok
za vedno nam ostaja.

ZAHVALA

MARKO ČUK
(20. 4. 1950 – 8. 10. 2020)

Ob slovesu našega dragega moža, očeta, dedka in tasta se zahvaljujemo vsem, ki ste se od njega poslovili in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala za vse izraze sožalja ter darovano cvetje, sveče in svete maše. Hvala zdravstvenemu osebju za pomoč v času njegove bolezni, gospodu Janezu Komparetu za obiske, molitve in lepo opravljen poslovilni obred ter gospodu Gorazdu Bošnjaku za organizacijo pogreba.

Vsi njegovi

Vse na svetu mine,
vse se spremeni,
le spomin na tebe
ostaja in živi.

ZAHVALA

MILAN TOMAŽIČ
(22. 7. 1955 – 31. 12. 2020)

Ob slovesu brata, svaka in strica se iskreno zahvaljujemo domu starejših na Vrhniki, katerega oskrbovanec je bil zadnjih 26 let, g. župniku za opravljen obred, sosedom in prijateljem, ki ste se od njega poslovili in izrekli sožalje. Hvala pa tudi g. Bošnjaku za organizacijo pogreba in pevcem Raskovec za lepo petje.

Vsi njegovi

Kruto je bilo in nepričakovano,
kot rezilo noža je zarezalo v srce,
ker čez noč od dragih si odšla v neznano!
V srcih je le bolečina in v očeh solzé.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi žene,
mamice in babice

MELITE GOSTIŠA
(9. 10. 1969 – 28. 12. 2020)

Se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem,
znancem in TKŠD Grčarevec za vso pomoč ob teh težkih
trenutkih.

Iskrena hvala g. Gorazdu in g. Mihi Bošnjaku za brezhibno
organizacijo pogreba.

Zahvaljujemo se tudi g. župniku Simonu Onušiču za lepo
opravljen obred.

Hvala tudi pevcem in trobentaču.

MELITI

Kar odšla si.

Ni bilo časa za stisk roke, za nasmeh v pozdrav.

Težko je sprejeti, da se na Ovinku ne bomo več srečali.
Vedno, ko se je kaj dogajalo, si prišla in pridno pomagala.
Včasih si se sukala po kuhinji, včasih pekla palačinke, drugič
spet pomivala, pometala,... kar je pač bilo treba. Nikoli pa
nisi s seboj pozabila prinesiti dobre volje. Tvoj nalezljiv smeh,
veselje, iskrivost! S svojimi dogodivščinami si nas nasmejala
do solz.

Potem pa je prišel ponedeljek, ko smo se morali posloviti.
Veliko nas je prišlo. Tokrat sklonjenih glav, solznih oči, z
bolečino v srcu.

Prekmalu je prišlo slovo. Bilo je še veliko načrtov, še
velikokrat bi se lahko odpravili na kakšen izlet, se dobili na
letnem kinu. Saj veš, tako dobro smo se vedno imeli.

Lepi spomini nam bodo prinesli tolažbo, ko pa se dobimo na
Ovinku, boš z nami, z nami v naših srcih.

Prijatelji iz TKŠ društva Grčarevec

Obrisal Bog je njih solze,
nič več bolesti ne trpe,
minil je jok, minila smrt,
veselja raj jim je odprt.
(F. Terčelj)

ZAHVALA

MILKA BOGATAJ
(1935 - 2020)

Ob slovesu najine drage mame se iskreno zahvaljujeva vsem
prijateljem, sosedom, sorodnikom in znancem za izrečene
sožalje, darovane svete maše, sveče in cvetje.

Hvala dr. Katarini Turk za dolgoletno spremljanje in za obisk
ter spodbudne besede ob njeni smrti.

Hvala gospodu kaplanu Rafaelu za opravljen pogrebni obred
in g. Gorazdu Bošnjak za organizacijo pogreba.

Hvala vsem, ki ste jo poznali in se boste še kdaj spomnili
nanjo ter jo ohranili v lepem spominu.

Marija in Alenka

Ne jokajte na mojem grobu, ni me tam, ne spim.
sem v pomladni sapi vetra, v zimskem snegu se iskrim,
sem sončni žarek v žitnem polju in dežna kaplja na jesen.
sem zjutraj ptica v mirnem letu, zvečer kot zvezda zažarim.
Prosim , ne jokajte na mojem grobu, nisem tam, ne spim.

ZAHVALA

SIMŠIČ ROK
(22. 10. 1987-27. 12. 2020)

Ob prehitri in boleči izgubi sina, brata, vnuka se vsa družina
iskreno zahvaljuje vsem, ki so se prišli posloviti od Roka in
prispevali tudi za pot v Anglijo.

V ta namen bi se radi zahvalili vsem prijateljem, sorodnikom
in sosedom, ki so to akcijo speljali. Najbolj pa Luku Ovscu, ki
je z nama pospremil Roka na zadnjo pot domov.

Zahvala gre tudi g. župniku za lep obred, policiji, g. Aliču,
G. Gorazdu za organizacijo pogreba, Hair beauty d.o.o z
sodelavci za vse darovano in Vipassana centru.

Vsi njegovi

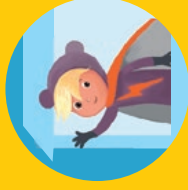
Foto: Primož Godina

FOTO: PRIMOŽ GODINA	SODE-LAVEC REVIJE ZVON	OBLIKOVANJE GLASOV, IZREKA	NEKD. RUS. NOGO-METAŠ (IGOR)	ČUSTVENI SLOG ROCKA	SIMON PETROV KOZJA IZJAVA			JOSIP STRITAR	VZDEVEK GRAFIKA GABRIELA JUSTINA	ZAROŽENELE PLOŠČICE NA PRSTIH	DOMAČA VOLNATA ŽIVAL	OPTIČNI BRALNIK PRI RAČUNALNIKU	PODLAGA ZA BORIŠČE V JUDU
NEUREJENOST, ZANIKRNOST													
METEOROLOGINJA													
IZUMITELJ BENCIN. MOTORJA (NIKO-LAUS)					KILO-GRAM EVSTAHIJEVA CEV			SVATBA					
SUKANEC				PRITOK MOZELE V NEMČIJI PEVKA DEL REY				PEVEC STEWART	JEZERO V ETIOPIJI	ČESKI PISATELJ (KAREL)			
OKOLICA, SOSEČINA							OČKA NEKD. JAP. SKAKALEC (MASHIRO)				EDO MIHEVC VRANJI GLAS		
VILKO UKMAR			KOSTNI LOK NAD OČESOM AZIJSKI VELETOK							TEKOČINA V ŽILAH JUNAKINJA VIŠOŠKE KRONIKE			
AMER. IGRALKA (ERIKA)								DVOJICA				SPISEK, SEZNAM	UDELEŽENEC SINJSKE VITEŠKE IGRE
MESTO NA IRSKEM							PODTALNA DEJAVNOST METULJ Z OČESCI	SLADKOVODNA RIBA					
AVTOR: KDOŠ MEŠA ČRKE	CESAR FRANCK POLDRAG KAMEN, NEFRIT			KAR VZBUJA SMEH NADLEŽNA ŽUŽELKA								IVAN LOTRIČ MERSKA ENOTA, COLA	
VRTAVKA, GIROSKOP									GRAFIČNA DEJAVNOST SOLMIZAC. ZLOG				
GRŠKI POVELJNIK PRED TROJO					IT. NOGOMETNI KLUB								
PODATKI, NAVEDBE					REKA V SVICI IN FRANCIJI					OČARLJIVOST			

KAKO VIRUS PRIDE V NAŠE TELO?

Virus potuje s kapljicami v zraku, ki nastanejo ob kašljanju, kihanju, lahko tudi pri govorjenju in petju. Če si preblizu osebe, v kateri živi virus, in vdihneš kapljice z virusi, se lahko le-ta naseli tudi v tebi. Virus se na svojem potovanju ustavi na obisku pri vsem, kar vidi na poti – klopca v parku, ograja, tobogan na igrišču, kljuka v stanovanju, igrače v vrtcu. Če te predmete prijemamo, se virusi oprimejo tudi naših rok, in ko se dotaknemo obraza, pridejo v naše telo na obisk.

Če se virus preveč razširi, je najbolj varno **ostati doma**. To je včasih težko, saj pogrešamo prijatelje, babico in dedka ter vrtec. A nič ne skrbi, kmalu se boste spet družili. Zdaj, ko si doma, pa se lahko veliko igraš in preživiš več časa s svojimi najbližjimi.

KAKO LAHKO POMAGAMO PREMAGATI VIRUS?

Ker virus ni prijeten obiskovalec, skušamo narediti vse, da čim težje potuje in da se ne naseli v našem telesu:

- ko se srečamo z drugimi ljudmi, jim **ne smemo preblizu** – biti moramo toliko stran od njih, kolikor je širok en avto;
- nosimo **masko** in se čim manj dotikamo stvari okoli sebe;
- pogosto si **umivamo in razkužujemo roke**; z milom si jih moramo umivati najmanj 20 sekund, to je toliko časa, da si dvakrat zapojemo pesmico "Vse najboljše za te".

VIRUS je zelo droben delček. Ker je tako majhen, ga ne vidimo. Če bi bil virus velik kot kovanec, bi bil ti velik kot vsa Slovenija.

Virus - tako kot mi - potrebuje hišo, v kateri živi. Hiša je lahko tudi naše telo. Ko se virus naseli v našem telesu, se temu reče, da smo se okužili. Če smo okuženi, lahko tudi zbolimo, hkrati pa lahko okužimo tudi svoje prijatelje in družino.

Obstaja veliko različnih virusov.

KORONAVIRUS je ena od skupin virusov. Član te skupine je tudi virus, ki povzroča bolezen, o kateri sedaj vsi govorimo. Če to bolezen dobimo, imamo lahko vročino, kašljamo, smo utrujeni, težko dihamo ter izgubimo voh in okus. Večina to bolezen preboli brez težav, nekateri pa bolj resno zbolijo in morajo v bolnišnico.

CEPLJENJE je najboljša zaščita, da ostanemo zdravi. Cepivo deluje kot učitelj, ki naše telo nauči, kako premagati virus.

Ko se cepimo, nas malo zbode, kot majhen trn. Kasneje nas morda malo bolita roka ali glava, a to je le znak, da cepivo deluje. Ko cepljenje ponovimo čez 3 tedne, nam virus nič več ne more.

Izdajo letaka sta delno financno podprla
Nacionalni inštitut za biologijo in Kemijski inštitut

NIB NACIONALNI INŠTITUT ZA BIOLOGIJO
NATIONAL INSTITUTE OF BIOLOGY

KEMIJSKI INŠTITUT

Brezplačna objava Zveze prijateljev mladine Slovenije in Središča ZIPOM, december 2020

Avtor besedila: dr. Anže Smole, imunolog na Medicinski fakulteti: Parelman

Univerze v Pensilvaniji, Filadelfija, ZDA

Recenzija besedila: prof. dr. Roman Jerla, vodja Odseka za sintezo biologijo

in imunologijo, Kemijski inštitut, Ljubljana, kjer razvijajo slovensko cepivo za SARS-CoV-2

Idejna zasnova in koordinacija izvedbe:

Sara Geiger Smole, Središče ZIPOM, ZPWS; in Nina Uratarič Malnar, ZPWS

Oblikovanje: Alenka Vuk-Trotovšek

Občina Logatec

*Žive naj'vxi naródi
Ki hrepené dočakat' dan,
De kóder sónce hódi,
Prepir iz sóta bó pregrán,
Derójak
Prost bo vsák,
Ne vrág, to sósed bo méjak.*

FEBRUARSKA PRIZNANJA ZA LETO 2020

Z veseljem vas obveščamo, da je Komisija za podelitev Februarskih priznanj Občine Logatec odločila, kdo sta prejemnika najvišjih priznanj na področju kulture v naši občini za leto 2020.

Februarsko priznanje

- za življenjsko delo na področju kulture prejme: **Alojzij Maček**

- za izjemne dosežke na področju kulture prejme: **Roman Treven**

Podelitev Februarskih priznanj za leto 2020 zaradi razmer, povezanih z epidemijo novega koronavirusa, ne bo potekala v okviru občinske kulturne prireditve. Avdio-video predstaviti letošnjih nagrajencev na področju kulture bosta na voljo preko občinskih spletnih kanalov.

Berto Menard
Župan Občine Logatec

